

ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΙΣ

[ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ—ΔΗΜΟΣΙΟΝΟΜΙΑ—ΚΑΤΑΣΤΑΤΙΚΗ]

ΣΙΔΗΡΟΔΡΟΜΙ ΤΗΣ ΕΠΙΚΡΑΤΕΙΑΣ.

Ἐν τῇ ἀπολύτῳ τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας ἐννοία, τὸ Κράτος δὲν ἔχει σκοπὸν τὴν παραγωγὴν χρημάτων, ἀλλὰ τὴν χρῆσιν μόνον αὐτῶν. Αἱ βιομηχανικαὶ ἐπιχειρήσεις ἀνήκουσιν εἰς ἰδιωτικούς τῶν ἀτόμων συνδυασμούς. Εἰς ἐργάτης ἢ καὶ χίλιοι ὁμοῦ δύνανται νὰ κινήσωσι δεδομένην βιομηχανίαν, δέκα ὅμως ἑκατομμυρίων ἔθνος δὲν δύναται νὰ συμπεριληφθῆ ἐντὸς τῶν ὁρίων κοινοῦ ἔργου αἰσίου. Καὶ εἶναι μὲν πρόχειρος ἡ ἀρχὴ τῆς πολλάκις δι' ἀντιπροσώπων ἐνεργείας τῆς βιομηχανικῆς ἐπιχειρήσεως, ὅσον ὅμως σμικρύνονται αἱ μετοχικαὶ μερίδες, τόσον ἡ ἐπιτήρησις τῶν ἰδιοκτητῶν αὐτῶν ἐξασθενεῖ καὶ τὸ ὅλον μεταπίπτει εἰς εἶδος τι ἀντιπροσωπικῆς καλλιέργειας, τὸ ὅποιον οὐχὶ σπανίως ἐδοκίμασαν καὶ αὐταὶ αἱ κυρίως δημοῖοι τῶν λαῶν ὑποθέσεις.

Τοιοῦτος εἶναι ὁ κανὼν ἐν τούτοις ἡ πρακτικὴ τῶν ἔθνῶν ἐφαρμογὴ ἔχει καὶ τὰς ἐξαιρέσεις αὐτῆς. Ἐὰν ἐπιστήσωμεν τὴν προσοχὴν εἰς τὴν ταχυδρομικὴν ὑπηρεσίαν, βεβαίως εἶναι αὕτη βιομηχανικὴ ἐπιχείρησις, πωλοῦσα τοὺς μεταβιαστικούς καρπούς της εἰς τοὺς ἐπιστολογράφους. Ἀπὸ τῆς ταχυδρομίας δὲ μέχρι τῆς σιδηροδρομίας ἡ ἀπόστασις εἶναι, κατ' ἀρχὴν, οὐσιωδῶς μικρά. Ὅπως ἡ ἐπικράτεια μεταβιβάζει ἐπιστολάς, τίνος ἕνεκα νὰ μὴ μεταβιβάζῃ καὶ ἀνθρώπους καὶ ἐμπορεύματα; Τοιοῦτοτρόπως ἐπανερχεται μὲν ἡ προμηθεύουσα ἀτελευτος τῆς Πολιτικῆς Οἰκονομίας ἐννοία, ἵνα ἐξετάσῃ τοὺς ἀρμονικωτέρους ὅρους τῆς ἰδιωτικῆς καὶ ἀπὸ συναγωνισμοῦ ταχυ-

δρομίας καὶ σιδηροδρομίας, συμπίπτει δὲ ἡ ἐποψὶς τοῦ δημοσίου συμφέροντος εἰς τὴν πρὸς ἀμφοτέρας, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἦττον, ἀνάμιξιν τῆς πολιτείας, χωρὶς νὰ λησμονήσωμεν καὶ τὴν φορολογικὴν μηχανὴν, ἧτις π. χ. ἐν Ἀγγλίᾳ μὲν ἐκ τῆς ταχυδρομίας ἀντλεῖ 170 περίπου ἑκατομμύρια δραχμῶν τῷ 1876, ἐν Βελγίῳ δὲ ἐκ τῆς σιδηροδρομίας 22 ½ ἑκατομμύρια δραχ. τῷ 1874.

Ἀφίνοντες κατὰ μέρος τὴν ἐξέτασιν τῶν γενικῶν ἀρχῶν, παρατηροῦμεν ἐπὶ τῆς σιδηροδρομίας ὅτι αὕτη ὡς ἐπιχειρήσεις τῆς Ἐπικρατείας εἶναι εἰς πλήρη ἢ μερικὴν ἐφαρμογὴν ἐν χώραις οὐδαμῶς καθυστερούσαις εἰς τὸ στάδιον τοῦ νεωτέρου πολιτισμοῦ. Μάρτυρες τὸ Βέλγιον καὶ ἡ Γερμανία (Πρωσσία, Βυρτεμβέργη, Σαξωνία, Βάδεν). Χωρὶς δὲ νὰ λησμονήσωμεν τὰς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐνδεικτικὰς πρὸς τὴν αὐτὴν διεύθυνσιν τάσεις τῆς συγχρόνου διοικητικῆς πρὸς δημοσιοποίησιν, τρόπον τινὰ, τῶν σιδηροδρόμων, π. χ. ἐν Αὐστρο-ουγγαρίᾳ, δὲν εἶναι ἀπὸ σκοποῦ εἰς τὴν ἐγκυκλοπαιδικὴν τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιθεωρήσεως ἀποστολὴν ἡ μελέτη τῆς δημοσίας σιδηροδρομίας ἐπὶ τοῦ ἔθνους ἐκεῖνου, τὸ ὁποῖον γενναιότερον μέχρι τοῦδε τὴν ἐφήρμοσεν. Ἐνωῶ τὸ Βελγικόν.

Ἡ πολιτικὴ τοῦ Βελγίου σύνταξις εἶναι σύγχρονος τῆς ἐν Ἑλλάδι κατὰ τὸ 1833 συντελεσθείσης. Πόση ὁμως διαφορὰ διευθύνσεων! Τὸ μὲν Βέλγιον ὀργᾶ πρὸς τὴν συντεταγμένην ἐθνικὴν ἀποκατάστασιν, ἡ δὲ Ἑλλὰς προτάσσει μακροῦς ἀγῶνας τῶν ἀναγκαίων εἰς τὴν ὑταρξίν τῆς πολιτικῶν τύπων. Ἐὰν μεταξὺ τῶν κεφαλαιωδωστέρων τῆς ἐθνικῆς οἰκονομίας θεμάτων ἡ συγκοινωνία κατέχη τὰ πρωτεῖα, παρατηροῦμεν ὅτι ἐνῶ κατ' αὐτὴν ἡ Ἑλλὰς διατελεῖ ἀκόμη ἐν σπαργάνοις, τὸ Βέλγιον, ἤδη ἀπὸ τοῦ 1834, πρῶτον ἐν τῇ ἡπειρωτικῇ Εὐρώπῃ ρίπτεται τολμηρῶς εἰς τὸ στάδιον τῆς σιδηροδρομίας, διὰ τὴν ὁποίαν ἀφειδῶς τὸ δημοσίον ταμεῖον δαπανᾷ. Ἐκτοτε μέχρι τέ-

λους 1875 ἡ δημοσία τῶν Βελγικῶν σιδηροδρόμων ἐπιχειρήσις ἀπερρόφησε, κατὰ τὸν K. H. Marichal, 484,046, 203 φράγκα, ἐκ τῶν ὁποίων 348,027,643 εἰς σιδηροδρομικὰς γραμμάς, κτίρια, σταθμούς καὶ παραρτήματα, 135,270,686 εἰς ὑλικόν καὶ 717,904 εἰς διαφόρους σχετικὰς δαπάνας. Ἴσως τις ἐρωτήσῃ περὶ τῶν χρηματιστικῶν ἐντεῦθεν κερδῶν τῆς ἐπιχειρήσεως. Ἀφ' ἑνὸς μὲν 87, 738,850 φράγκα ἀποτελοῦσι τὸ καθαρὸν κέρδος αὐτῆς, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἡ νῦν ἀξία τοῦ ἀκινήτου καὶ κινητοῦ ὑλικοῦ τῆς, περιλαμβάνουσα 2,024 χιλιομέτρων σιδηρᾶν ὁδόν, ὑπερβαίνει, καθ' ὅλους τοὺς ὑπολογισμούς, τὸ διλιούνιον φρ. Δύναται λοιπὸν νὰ εἴπη τις, ὅτι ἡ δημοσία ἐν Βελγίῳ σιδηροδρομία, ὡς ἐπιχειρήσις, ἐστέφθη ὑπὸ λαμπρᾶς ἐπιτυχίας, ἀνεξαρτήτως τῶν ἐμμέσων, ἐπὶ τῆς καθόλου ἐθνικῆς οἰκονομίας, ἀποτελεσμάτων αὐτῆς, εἰς ἐνδειξίν τῶν ὁποίων ἀρκεῖ ἡ κατωτέρω μεταξὺ Γερμανίας, Γαλλίας καὶ Βελγίου σύγκρισις τῶν σιδηροδρομικῶν δρομολογίων καθ' ἑκατοστὺν χιλιομέτρων:

	ἀ τάξις	β'	γ'
Γερμανία, σιδηροδρομὸς Ρήνου	9,90 φρ.	7,50	5,—
» » Ἀλσατ. Λοραίν.	10,— »	6,70	4,30
Γαλλία, » Ἀρκτικός	12,30 »	9,20	6,75
Βέλγιον, » δημόσιος	7,20 »	5,40	3,60

Καὶ ταῦτα μὲν περὶ τὴν μεταβίβασιν τῶν προσώπων. Ὁσον δ' ἀφορᾷ τὰς βαρείας πραγματείας, ἐκάστη χιλιάς χιλιογράμμων πληρόνει ἐν Γερμανίᾳ 10³ φρ.—14¹/₂, ἐν Γαλλίᾳ 6³/₂—16, ἐν Βελγίῳ 4³/₂—10¹/₂. Ὅστες ἡ εὐθηνία τῆς σιδηροδρομικῆς κινήσεως διατελεῖ ὑπὸ ὄρους, περὶ τε τὰ πρόσωπα καὶ τὰ πράγματα, κατὰ πολὺ εὐνοικωτέρους ἐν Βελγίῳ. Καὶ ἐπειδὴ ἡ κίνησις εἶναι ἡ ζωή, ἐντεῦθεν ἐξηγεῖται ἡ ἀναλόγως μεγίστη τῆς Βελγικῆς εὐρωστία, χωρὶς κατ' αὐτὴν νὰ λησμονήσωμεν καὶ τὰς ἰδιωτικὰς σιδηροδρομικὰς ἐπιχειρήσεις, αἵτινες ἐργάζονται παρὰ τῇ δημοσίᾳ, ὑπολογιζόμεναι εἰς 1475 χιλιομέτρα.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν δημοσίαν τῆς Βελγικῆς ἐπικρατείας σιδηροδρομίαν, περὶ ἧς ἤδη πρόκειται, ἐκ τῶν 2,024 χιλιομέτρων αὐτῆς 655 κατεσκευάσθησαν ἀμέσως ὑπὸ τοῦ Κράτους, 351 ἠγοράσθησαν παρ' αὐτοῦ καὶ 1,018 κατασκευασθέντα ὑπὸ ἑταιριῶν καλλιεργοῦνται ὑπὸ τοῦ Κράτους. Καθ' ὅλην τὴν σιδηροδρομικὴν ταύτην ἑκτασιν ὑπάρχουσι 424 σταθμοί, κυκλοφοροῦσι δὲ 929 ἀτμάμαξαι, ἐκ τῶν ὁποίων 190 μὲν εἶναι δυνάμει 80 ἵππων, 739 δὲ δυνάμει, κατὰ μέσον ὄρον, 179 ἵππων. Αἰλοικαὶ ἄμαξαι ὑπολογίζονται εἰς 4528, ἐκ τῶν ὁποίων 1807 ὑπηρετικαί, 724 ἀνθρακοφόροι, 2797 κοιναὶ δι' ἐπιβάτας καὶ 28560 δι' ἐμπορεύματα.

Κατὰ τὸ 1875 οἱ δημόσιοι τοῦ Βελγίου σιδηρόδρομοι διέτρεξαν 30,499,389 χιλιόμετρα, ἀναλογοῦντα καθ' ἑκάστην ἀτμάμαξαν εἰς 31,803. Τὸ ἀκαθάριστον εἰσοδήμα τῆς ἐργασίας ταύτης ἀναβιβάζεται εἰς 89,124,045 φρ. ἤτοι 3,98 καθ' ἑκάστον χιλιόμετρον, ἐκ τῶν ὁποίων πρὸς εὔρεσιν τοῦ καθαροῦ πρέπει νὰ ἀφαιρεθῶσι τὰ ἐξόδα, ἀναλογιζόμενα εἰς 59,921,181 φρ. ἤτοι 2,63 κατὰ χιλιόμετρον. Ἡ ἀναλογία τοῦ καθαροῦ εἰσοδήματος εἶναι 1,35 κατὰ χιλιόμετρον. Ἀφίνοντες κατὰ μέρος τὰ χιλιόμετρα τῆς κινήσεως καὶ λαμβάνοντες ὡς βάσιν τῶν ὑπολογισμῶν μόνον τὰ χιλιόμετρα τῆς ἐκτάσεως (2,024), καθ' ἑκάστον τούτων ἀναλογοῦσιν ἀκαθάριστα μὲν ἔσοδα φρ. 45322,19, καθαρὰ δὲ 15325,56, ἀντὶ 29996,63 εἰς δαπάνας. Ἴδου ἡσχέσεις τῶν τελευταίων ἐπὶ τοῦ ἀκαθαρίστου εἰσοδήματος κατὰ τὴν ἐξαετίαν 1870—75: τῷ 1870=55, 29 τοῖς ο)ο, τῷ 1871=52,03 τοῖς ο)ο, τῷ 1872=59,95 τοῖς ο)ο, τῷ 1873=72,03 τοῖς ο)ο, τῷ 1874=67,89 τοῖς ο)ο, τῷ 1875=66,17 τοῖς ο)ο.

Ὁ ἀριθμὸς τῶν προσώπων, τὰ ὅποια οἱ ἐν λόγῳ σιδηρόδρομοι μεταβίβασαν κατὰ τὸ 1875, ὑπολογίζεται εἰς 31, 409, 441, ἐκ τῶν ὁποίων 12,983,635 εἶχον ἀπλᾶ εἰσιτήρια καὶ 18,425,806 ἀνόδου καὶ ἐπανόδου· σημειωτέον ὅτι αἱ εἰς 20 τοῖς ο)ο κατὰ τὰ τελευταῖα ἐκπτώσεις ἀποτελοῦσι

ἰδιαιτέραν εὐκολίαν ἐποψίν. Ἐκ τῆς μεταφορᾶς τῶν προσώπων εἰσπραχθήσαν 27,764,263 φρ. Προσθετέον καὶ 1,502,670 φρ. εἰσπραχθέντα ἐκ τῆς εἰδικῆς μεταβιβάσεως στρατιωτικῶν, ἐργατῶν, μεταναστῶν κλπ. ἤτοι 3,551, 571 ἀτόμων. Ὡστε τὸ ὅλον τῶν μὲν μεταβιβασθέντων προσώπων συμποσοῦται εἰς 34,961,012, τῶν δὲ ἀπ' αὐτῶν εἰσπράξεων εἰς 29,266,993 φρ. Ἐν γένει τὸ ἐκ τῆς μεταβιβάσεως τῶν προσώπων εἰσόδημα τῶν δημοσίων τοῦ Βελγίου σιδηροδρόμων ἀναλογεῖ εἰς 32,84 τοῖς ο)ο ἐπὶ τοῦ ὅλου εἰσοδήματος αὐτῶν. Τὸ παχύτερον λοιπὸν μέρος ἀνήκει εἰς τὴν μεταφορὰν τῶν ἐμπορευμάτων, θέμα κατὰ τὸ ὅποσον ἢ καθ' ἡμᾶς μοναδικῆ σιδηροδρομικῆ μεταξὺ Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς ἐπιχείρησις δὲν ἠδυνήθη ἔτι νὰ ὠφελῆθῃ.

Τὸ σημαντικώτερον εἶδος τῶν ὑπὸ τῶν δημοσίων τοῦ Βελγίου σιδηροδρόμων μεταβιβασθέντων τῷ 1875 πραγμάτων ἀνήκει εἰς τὰς λεγομένας χονδρὰς πραγματείας, βάρους 14,150,413 τόνων, τὸ ἐκ τῶν ὁποίων εἰσόδημα ὑπολογίζεται εἰς 49,950,672 φρ. (56,05 τοῖς ο)ο ἐπὶ τοῦ ὅλου εἰσοδήματος). Ἀκολούθως ἔρχονται αἱ ἀποσκευαί, τὰ ζῶα, τὰ χρηματοδέματα ἀντὶ 1,269,598 φρ. (1,42 τοῖς ο)ο ἐπὶ τοῦ ὅλου), καὶ τελευταῖα τὰ σκεύη τῶν ἐπιβατῶν ἀντὶ 878,418 φρ. (0,99 τοῖς ο)ο ἐπὶ τοῦ ὅλου).

Βεβαίως οἱ ἀνωτέρω καρποὶ τῆς ἐν τῇ ἐπιχειρηματικῇ βιομηχανίᾳ ἀναμίξεως τοῦ Κράτους εἶναι ἀξιοὶ καὶ πρώτων καὶ δευτέρων μελετῶν. Οὐσιῶδες πάντοτε μέρος ἐξαρτᾶται ἐκ τοῦ ἐπικρατοῦντος καθ' ἑκάστην χώραν κυβερνητικοῦ χαρακτῆρος καὶ ἐν γένει ἐκ τοῦ πνεύματος τῆς διοικητικῆς τάξεως. Ὡστε καὶ ἡ βιομηχανικὴ ἐποψις (a contrario) τοῦ κανόνος ἀτὰ τοῦ Καίσαρος τῷ Καίσαρι» ἔχει τὰς ἐξαιρέσεις τῆς ἐν τῇ ἀπεράντῳ τῶν ἀνθρωπίνων πραγμάτων ποικιλία.

ΕΓΚΛΗΜΑΤΙΚΑΙ ΤΑΣΕΙΣ

Πρὸς τοὺς ἐν τῇ περιφερείᾳ τῶν ἐν Ἀθήναις Ἐφετῶν
παρὰ Πλημμελειοδικαίς Κ. Κ. Εἰσαγγελεῖς.

Ἡ πρὸς τὸ ἐγκλημα ροπή ἀποτελεῖ περιεργώτατα ἅμα δὲ καὶ διδακτικώτατα φαινόμενα, τὰ ὅποια συσχετιζόμενα πρὸς τὴν περίοδον ἣν διατρέχει ὁ πολιτισμὸς τῆς ἀνθρωπότητος, εἶναι ἄξια ἰδιαιτέρας μελέτης παντὸς μὲν πρὸς τὰ κοινὰ ἀποβλέποντος, ἐξαιρέτως δὲ τοῦ διαχειριζομένου τὸ ποινικὸν τούτων μέρος. Ὑπ' ἀμφοτέρας τὰς ἐπόψεις τὰ συγκροτοῦντα τὴν Εἰσαγγελικὴν Ἀρχὴν πρόσωπα ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἀνωτάτην βαθμίδα τῆς πολιτικονομικῆς κλίμακος.

Ἐντεῦθεν δὲν διστάζω ἵνα προκαλέσω τὴν προσοχὴν τῶν Κ. Κ. Εἰσαγγελέων τῆς περιφερείας ἐπὶ τῆς ἐκτυλίξεως τῶν βαρυτέρων ποινικῶν πράξεων, τὰς ὁποίας τὸ καθόλου ἐγκληματικὸν ρεῦμα ρίπτει μεταξὺ τῶν διαφόρων χωρῶν ἐπὶ τῆς ἡμετέρας. Ἐν πρώτοις ἀπαιτεῖται ἵνα οἱ Κ. Κ. Εἰσαγγελεῖς τεθῶσιν εἰς ἄμεσον γνῶσιν τῶν, σχετικῶς πρὸς τὴν ἐγκληματικὴν ταύτην κατὰ τόπους διανομὴν, ἐξαγομένων τῆς Καταστατικῆς, διὰ τὸ τέλος τῆς ἐξ ἀνωτέρας περιωπῆς, τρόπον τινά, ἐπισκοπήσεως τῶν παρ' ἡμῖν φαινομένων καὶ ἐρεύνης τῶν κατ' αὐτὰ αἰτίων.

Μεταξὺ τῶν διαφόρων χωρῶν ἀρκοῦσιν αἱ ἐπόμεναι, ἐν ταῖς ὁποίαις ἡ βαρεῖα ἐγκληματικὴ ροπή διαμοιράζεται κατὰ μέσον ὄρον ἐνιαυσίως ὡς ἐξῆς, καθ' ἕκαστον ἑκατομμύριον ἀνθρώπων. ἐν παρενθέσει σημειούμεναι ἐποχὰί εἶναι κοινὰ πρὸς ὅλους τοὺς ἵνακας, αἱ πρῶται σῆλαι τῶν ὁποίων περιλαμβάνουσι τὰς σχετικῶς ὑπὸ εὐνοῖκωτέρους ἀριθμητικὸς ὄρους διατελούσας χώρας, ἐνῶ αἱ δευτέραι τὰς οὐσιωδῶς ὑπὸ χείρονας:

1) Δολοφονίαι, ἐσκεμμένοι ἀνθρωποκτονίαι καὶ φαρμακεῖαι·

A'.	B'.
Βαυαρία (1863—66) 5,5	Ῥωσσία (1861) 31
Βυρτεμβέργη (1859—65) 5,8	Ἑλλάς (1873) 34
Πρωσσία (1855—59) . . . 7,7	Ἰταλία (1864) 57
Γαλλία (1861—65) 8,2	Ἰσπανία (1859—60) . . . 88
Σαξωνία (1860—63) . . . 18,6	
Ἀγγλία (1862—64) . . . 19,9	

2) Βιασμοὶ καὶ ἀποπλανήσεις εἰς ἀσέλγειαν·

A'.	B'.
Βυρτεμβέργη 0	Βαυαρία 65,6
Ἑλλάς 26	Σαξωνία 86,5
	Βέλγιον (1850—60) . . . 96
	Γαλλία 98,5
	Πρωσσία 114
	Σουηδία (1855—58) . . 274

3) Ἐμπρησμοί·

A'.	B'.
Γαλλία 5,3	Πρωσσία 15,2
Βυρτεμβέργη 8,3	Ἑλλάς 24
Βαυαρία 8,3	Σαξωνία 63,3

4) Πλαστογραφίαι·

A'.	B'.
Βαυαρία 8,6	Βέλγιον 30,5
Γαλλία 10,3	Σαξωνία 44,3
Ἑλλάς 12	Πρωσσία 65,8
	Βυρτεμβέργη 130

5) Ληστρικαὶ πράξεις καὶ βαρεῖαι κλοπαί·

A'.	B'.
Βυρτεμβέργη 8	Ἑλλάς 40
Γαλλία 9,7	Βαυαρία 91
	Πρωσσία 222
	Σαξωνία 337

6) 'Απλαϊ κλοπαί·

A'.	B'.
Πρωσία 276	'Ελλάς 708
Σαξωνία 393	Γαλλία 790
Βυρτεμβέργη 553	Βαυαρία 2498

Τοιοιουτρόπως ἐπὶ ἕξ ἐγκληματικῶν κατηγοριῶν, ἡ 'Ελλάς διατελεῖ κατὰ τέσσαρας ἐν τῇ στήλῃ, ἧτις περιλαμβάνει τοὺς χείρονας ὄρους. Μέχρι τινὸς ἐνομιζέτο ὅτι ἡ 'Ελληνικὴ ζωηρότης συμβιβάζεται πλειότερον πρὸς τὰς εἰς θρασμὸν ψυχικῆς ὀρμῆς ἀναιρέσεις. Καὶ τῷ ὄντι κατὰ κατὰ τὸ 1873 εἰσῆχθησαν ἐνώπιον τῶν Κακουργιοδικείων τῆς 'Ελλάδος 256 ἀναιρέσεις καὶ 158 ἀπόπειραι ἀναιρέσεων. 'Εν τούτοις ἐκ τοῦ πρώτου πίνακος προκύπτει ὅτι ἡ 'Ελλάς ἀνήκει εἰς τὰς τρεῖς μεσημβρινὰς χερσονήσους τῆς Εὐρώπης οὐχὶ μόνον γεωγραφικῶς, ἀλλὰ καὶ ἐκ τῆς ἐπόψεως τοῦ αἵματηροῦ δόλου. Τὸ φαινόμενον εἶναι ἀρχαιότερον ἢ νεώτερον, δὲν ἐρευνῶ· ἀρκεῖ ὅτι εἶναι σοβαροτάτου χαρακτῆρος.

'Επίσης τὰ πάθη τῆς καταστροφῆς, τῆς ἀρπαγῆς καὶ τῆς κλοπῆς παριστῶσι βαρύτερον τὸν ἰσολογισμὸν τῆς 'Ελλάδος, χωρὶς ἐν τούτοις νὰ λησμονηθῇ ὅτι ὡς πρὸς τοὺς ἐμπρησμοὺς μὲν ἵσταται αὕτη μεταξὺ Πρωσίας καὶ Σαξωνίας, ὡς πρὸς τὴν ληστείαν δὲ καὶ τὴν βαρείαν κλοπὴν ἔρχεται κατόπιν τῆς Σαξωνίας, Πρωσίας καὶ Βαυαρίας, ὡς πρὸς τὴν ἀπλήν δὲ κλοπὴν ἔπεται τῆς Βαυαρίας καὶ τῆς Γαλλίας. 'Ἡ εἰδικὴ αὕτη σύνταξις τῶν μᾶλλον προωδευμένων χωρῶν πρὸς τὴν ἡμετέραν εἶναι θεδαίως παρηγορητικὴ, δὲν ἐλαττώνει ὅμως τὴν σημασίαν τῆς ἀρχικῆς παρατηρήσεως, διότι πρόκειται περὶ χώρας, ἧτις ἐπὶ τέλος δύναται νὰ περιορίσῃ τοὺς ἐμπρησμοὺς τῶν δασῶν τῆς καὶ νὰ ἐπιθεωρήσῃ τοὺς ἑαυτῆς ἀκτῆμονας, οἵτινες εἰς οὐδεμίαν δύνανται νὰ ὑποβληθῶσι σύγκρισιν πρὸς τοὺς ἀπειροπληθεῖς τῆς κεντρικῆς καὶ δυτικῆς Εὐρώπης.

Ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῶν σαρκικῶν παθῶν, ἡ θερμότης τοῦ

ἡμετέρου κλίματος, μεθ' ὄλην τὴν πρόϊμον ἀνάπτυξιν τῆς εἰδικῆς ἐν αὐτῷ ἡλικίας, ἀσκεῖ παρ' ἡμῖν μικρὰν ἐπιρροὴν σχετικῶς πρὸς τὰ ἐγκληματικὰ φαινόμενα, τὰ ὁποῖα π. γ. ἡ παγετώδης Σουηδία παριστᾷ ἄνω τοῦ δεκαπλάσιου, χωρὶς νὰ μείνῃ ἀπαρατήρητος ἡ ὀλοσχερῆς ἀπουσία αὐτῶν ἐκ Βυρτεμβέργης, ἧτις ἀφ' ἑτέρου, ὅσον ἀφορᾷ τὰς πλαστογραφίας, διατελεῖ ὑπὸ δαινοτέρους τῶν λοιπῶν χωρῶν ὄρους, κατὰ τὸ ὑπερδεκαπλάσιον προῖσταμένη π. γ. τῆς 'Ελλάδος.

'Απὸ τῶν ἀνωτέρω παρατηρήσεων δύναται τις νὰ προβῆ εἰς τὴν μελέτην τῶν λόγων, εἰς οὓς ὀφείλεται ἡ τοιαύτη ἐν 'Ελλάδι ἀνάπτυξις τῶν ἐγκληματικῶν τάσεων, τῶν ὁποίων ὁ ἐν ταῖς πρώταις κατηγορίαις προβιβασμὸς εἶναι κατὰ πάντα λόγον σημαντικὸς, καὶ ἡ ἐν ταῖς ἐπομέναις κατάστασις δὲν πρέπει νὰ θεωρηθῇ ὡς ἀμετάθετος. Ποῖα εἶναι τὰ γενικὰ ἐν τῇ ἐπικρατείᾳ αἰτία, τὰ ὁποῖα μᾶλλον εὐθύνονται εἰς τὴν ὀρμητικότητα τοῦ ἐγκληματικοῦ ρεύματος ἐν ταῖς πρώταις περιπτώσεσι καὶ ποῖα πρὸς τὰς δευτέρας; Ποῖα εἶναι ἡ σχέσις τῆς προσωπικῆς συγκροτήσεως τῶν αὐτοῦργῶν τοῦ ἐγκλήματος ὑπὸ τὴν ἐποψιν τῆς ἡλικίας, τῆς περιουσίας, τοῦ ἐπαγγέλματος, τῆς ἐκπαιδεύσεως, τῆς οἰκογενείας, τῆς ἀνατροφῆς, τοῦ φυσικοῦ χαρακτῆρος;

*Ὅθεν παρακαλῶ τοὺς Κ. Κ. Εἰσαγγελεῖς, ἵνα ἐπὶ ἐκάστης παρὰ τῇ ὑπηρεσίᾳ αὐτῶν κατηγορίας σχετικῆς πρὸς τὰ ἀνωτέρω ἐγκληματικὰ θέματα, καθὼς καὶ πρὸς τὰ μεταξὺ τῶν λοιπῶν κατὰ τὴν κρίσιν των βαρύτερα, διευθύνωσι τὴν ἀνακριτικὴν ἐνέργειαν ἐπὶ τὴν ἀπόδειξιν οὐ μόνον τῶν δεδομένων πράξεων ἀλλὰ καὶ τῶν κατ' αὐτάς ἐλαττηρίων, διὰ τῆς ἐκτεθείσης ἀλληλουχίας, προσθέτοντες καὶ ὅσας ἄλλας ἀπὸ τῶν περιστάσεων κρίνωσιν ἀναγκαίας πληροφορίας. Τὸ δὲ σύνολον τῶν τοιούτων ἐφ' ἐκάστης ὑποθέσεως εἰδικῶν μελετῶν θέλουσιν ἐκάστοτε μοῖ ὑποβάλλει οἱ Κ. Κ. Εἰσαγγελεῖς μετὰ τὴν ἐκδοσιν τοῦ πα-

ραπεμπτικού βουλευμάτος, ὅπως βαθμηδὸν καταρτισθῆ οὕτως ἢ ἀναγκαίᾳ ὕλῃ πρὸς εὐρυτέραν καὶ ἀπὸ τῶν πραγμάτων ἀναθεώρησιν τῆς ἐν ἰσχύϊ ποινικῆς τοῦ τόπου τάξεως, κατὰ τὸν ἐπὶ ταύτης θεμελιώδη τῆς Εἰσαγγελικῆς Ἀρχῆς προορισμόν.

Ἐν Ἀθήναις τὴν 9 Ἰουνίου 1877.

Ὁ παρ' Ἐφέταις Εἰσαγγελεὺς
Α. Κ. ΟΙΚΟΝΟΜΟΣ.

Η ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ ΑΛΛΗΛΟΒΟΗΘΕΙΑ.

Κατὰ τὰς ἐνώπιον τοῦ Ἀγγλικοῦ Κοινοβουλίου παρουσιασθείσας ἐσχάτως ἐπισημοὺς ἐκθέσεις, ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐν Ἀγγλίᾳ ἀλληλοβοηθητικῶν ἐταιριῶν, εἰς συνεργασίαν καὶ κατανάλωσιν, ἀνήρχετο ἐν ἔτει 1875 εἰς 1468, ἐκ τῶν ὁποίων 5 ἀνήκουσιν εἰς τὴν Ἴρλανδίαν, 237 εἰς τὴν Σκωτίαν, καὶ 926 εἰς τὴν κυρίως Ἀγγλίαν (μετὰ τῆς Οὐαλτίας). Εἰς τοὺς ἀριθμοὺς τούτους περιλαμβάνονται μόναι αἱ ἐταιρίαι ἐκεῖναι, αἵτινες προσήγαγον τὰς ἐκθέσεις αὐτῶν εἰς τὴν ἐπὶ τούτῳ εἰδικὴν Ἀρχὴν (Registrar). Ἐν τούτοις ὑπάρχουσι καὶ ἄλλαι, αἵτινες δὲν συνεμορφώθησαν πρὸς τὴν νομικὴν ταύτην διάταξιν, πιθανῶς πλείονες τῶν 300. Ἐν γένει αἱ ἐν τῇ Μεγάλῃ Βρετανίᾳ ἐπιτυχοῦσαι ἐταιρίαι τῆς ἀλληλοβοηθείας ἀνήκουσι μᾶλλον εἰς τὴν τάξιν τῶν καταναλωτικῶν ἐταιριῶν, καὶ μεταξὺ αὐτῶν ἐξέχουσιν ἰδίως αἱ ἀφορῶσαι εἶδη τροφῆς παντοπωλικᾶ.

Παραλείποντες τὰς Ἴρλανδικὰς ἐταιρίας διὰ τὴν πάντῃ μικρὰν σημασίαν των, ἃς μελετήσωμεν κατὰ μέρος τὰς σχετικὰς ἐργασίας τῆς ἀλληλοβοηθείας ἐν τῇ κυρίως Ἀγγλίᾳ καὶ τῇ Σκωτίᾳ.

Α'. Ἀγγλία.—Αἱ 926 τοιαύτης φύσεως ἐταιρίαι τῆς

Ἀγγλίας (μετὰ τῆς Οὐαλτίας) περιελάμβανον κατὰ τὸ τέλος τοῦ 1875 μέλη 420,024. Διαρκοῦντος τοῦ ἔτους ἐνεγράφησαν μὲν 73,454 νέα μέλη, διεγράφησαν δ' ἐκ τῶν παλαιῶν 36,700, ὥστε ἠῤῥησεν ὁ ἀριθμὸς αὐτῶν ἀπὸ τοῦ 1874 κατὰ 36,754. Τὸ μετοχικὸν κεφάλαιον ἦτο κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους 4,477,938 λίρ. στερλ. Ἡ ἀπὸ τοῦ προλαβόντος ἔτους αὔξησης αὐτοῦ ἀναβαίνει εἰς 423,547 λίρ. στ. Αἱ 926 ἐταιρίαι αὗται ἐπλήρωσαν κατὰ τὴν διάρκειαν τοῦ ἔτους 14,070,569 λίρ. στ. πρὸς ἀγορὰν διαφόρων εἰδῶν, εἰσπράξασαι ἀπὸ πωλήσεις 16,176,570, ὑπολογισθέντος τοῦ ἐν ταῖς ἀποθήκαις αὐτῶν περισσεύματος εἰς 1,856 397 λ. στ. Τὸ ὅλον τῶν ἐτησίων ἐξόδων ἀνῆλθεν εἰς 714,604 λ. στ. τῶν δὲ πληρωθέντων τόκων ἐπίδανείων κλπ. εἰς 216,218. Τὸ ἀποθεματικὸν κεφάλαιον τῶν ἐν λόγῳ ἐταιριῶν ἀνήρχετο ἐν συνόλῳ κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους εἰς 220,014 λ. στ. αἱ δὲ εἰς ἀνοικτὸν λ)σμὸν ἐταιρικᾶί δοσοληψίαί εἰς 11,858,301, ἦτοι 5,659,035 χρέωσις καὶ 6,199,266 πίστωσις. Ἡ ἀκίνητος περιουσία αὐτῶν ἐξετιμήθη εἰς 1,894,646, λ. στ. Διενεμήθησαν δὲ ἐντὸς τοῦ ἔτους 1,136,425 λ. στ. εἰς μερίσματα καὶ 10,454 εἰς ἐκπαιδευτικὰ ἐπιχορηγήματα, ἀναβιβασθέντος τοῦ καθαροῦ περισσεύματος τῶν ἐτησίων κερδῶν εἰς 1,248,602 λ. στ.

Β'. Σκωτία.—Αἱ 237 ἐταιρίαι τῆς Σκωτικῆς ἀλληλοβοηθείας περιελάμβανον τῷ 1875 μέλη 59,260, ἐκ τῶν ὁποίων 5,302 εἶχον ἐγγραφῇ κατὰ τὸ ἔτος τοῦτο. Τὸ μετοχικὸν κεφάλαιον αὐτῶν συνεποσοῦτο κατὰ τὸ τέλος τοῦ ἔτους εἰς 323,052 λ. στ. αὔξηθὲν ἐπὶ τοῦ προλαβόντος ἔτους κατὰ 36,000. Διαρκοῦντος τοῦ ἔτους 1875, ἠγόρασαν αἱ ἐταιρίαι πραγματείας μέχρις ἀξίας 2,017,518 λ. στ., ἢ πώλησις τῶν ὁποίων εἰσήνεγκεν εἰς τὰ ἐταιρικὰ ταμεία 2,277,812 λ. στ., λαμβανομένου ὑπ' ὄψιν ὅτι ἔμειναν εἰς τὸ τέλος τοῦ ἔτους ἐν ταῖς ἐταιρικαῖς ἀποθήκαις καὶ πραγματεία ἀξίας 241,888 λ. στ. Τὸ ὅλον τῶν ἐνιαυσίων δαπανῶν ἀνέβη εἰς 103,825 λ. στ., τῶν δὲ πληρωθέντων τό-

κων ἐπὶ δανείων κλπ. εἰς 16,416. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ καθα-
ρὰ κέρδη, ὑπελογίσθησαν ταῦτα εἰς 176,660 λ. στ. Ἀνά-
λογα πορίσματα καὶ ἐπὶ τῶν λοιπῶν κατὰ τὴν Ἀγγλίαν
εἰδικώτερον ἐκτεθέντων θεμάτων.

Ἀπὸ τῶν ἀνωτέρω δεδομένων προκύπτει, ὅτι ἡ δύνα-
μις τῆς ἀλληλοβοηθείας κέκτηται πρακτικότητα, ἀξίαν νὰ
ἐλκύσῃ τὴν προσοχὴν ὄλων τῶν λαῶν. Καταπλήττεται
ἕκαστος ἐπὶ τοῖς ἐν Ἀγγλίᾳ ἀποτελέσμασιν αὐτῆς. Οὐδὲν
ὀλιγώτερον, πρόκειται περὶ $125 \frac{2}{10}$ καὶ ἐπέκεινα ἑκατομμυ-
ρίων δραχμῶν, τὰ ὅποια ὁ ὀβολὸς τῶν μικρῶν ἐργατῶν
συνεκέντρωσεν, εἰς προβέασμόν τῆς οἰκονομικῆς δυνάμεως
των. Ἡ ἕκτασις τῆς εἰς ἀγοράς, πωλήσεις, κέρδη, ἀποτα-
μιεύματα κλπ. ὑπερβαίνει τὸ διλίθιον.

B.

ΕΥΡΩΠΑΙΚΟΙ ΓΑΜΟΙ.

Ἡ διὰ τῶν γάμων κατάρτισις τῆς οἰκογενείας ἀποτε-
λεῖ τὴν κατ' ἐξοχὴν κοινωνικὴν βᾶσιν, ἐπὶ τῆς ὁποίας ὁ
πληθυσμὸς τοῦ ἀνθρωπίνου γένους ἀναπτύσσεται καὶ ἡ
ὄλη ἀρμονία τοῦ μεγάλου προορισμοῦ του ἐπιδιώκεται.
Ἐνδιαφέρουσα οὕτως εἶναι ἡ μελέτη τῆς ἐκτυλίξεως τοῦ
κανονικοῦ περὶ τοὺς γάμους φαινομένου, χάρις δὲ εἰς τὰς
ἀπογραφὰς τῶν ἐτῶν 1872—75, πρόχειρος εἶναι ἡ σχε-
τικὴ ὕλη κατὰ τὸ πλεῖστον τῆς Εὐρώπης, ἐξαιρουμένων τῆς
Ἰσπανίας, Πορτογαλίας καὶ Τουρκίας, καθ' ἃς αἱ προσή-
κουσαι πληροφορίαι, ὅσον μὲν ἀφορᾷ τὰς δύο πρώτας χῶ-
ρας, καθυστεροῦσι, ὅσον δὲ ἀφορᾷ τὴν τελευταίαν, ἐντε-
λῶς ἐλλείπουσι.

Ἐκ τῶν ἀπογραφικῶν ἐργασιῶν τῆς προμνησθείσης τε-
τραετίας οἱ ἐν Εὐρώπῃ τελεσθέντες ἐνιαύσιοι γάμοι ὑπο-

λογίζονται εἰς 2,402,893, διαμοιραζόμενοι κατὰ τὰς δια-
φόρους χώρας ὡς ἐξῆς κλιμακῆδόν :

Χῶραι	Γάμοι	Χῶραι	Γάμοι.
—	—	—	—
Ῥωσσία	659,042	Ὀλλανδία	31,192
Γερμανία	406,744	Σουηδία	30,727
Γαλλία	319,383	Σκωτία	26,120
Ἰταλία	213,938	Ἴρλανδία	25,208
Ἀγγλία	202,468	Ἑλβετία	22,286
Αὐστρία	189,778	Φινλανδία	15,934
Οὐγγαρία	148,113	Δανιμαρκία	15,915
Βέλγιον	40,045	Νορβηγία	14,163
Ρουμανία	31,527	Ἑλλάς	10,250

Ἄλλ' οἱ ἀνωτέρω ἀριθμοὶ ἔχουσι μᾶλλον ἔννοιαν ἀπό-
λυτον. Ἡ εἰδικὴ αὐτῶν πρὸς ἑκάστην χώραν σημασία
ἐξαρτᾶται ἐκ τῆς ἀναλογίας τῶν γάμων πρὸς τοὺς ὑπάρ-
χοντας πληθυσμούς. Τοιοῦτοτρόπως ἀφ' ἐνὸς μὲν οἱ
659,042 γάμοι τῆς Ῥωσσίας ἀνήκουσιν εἰς $65 \frac{2}{10}$ ἑκατομ-
μύρια ἀνθρώπων, οἱ 406,744 τῆς Γερμανίας εἰς 42 ἑκα-
τομ. ἀνθρώπων, καὶ οἱ 319,383 τῆς Γαλλίας εἰς $36 \frac{3}{10}$ ἑ-
κατομ. ἀνθρώπων· ἀφ' ἑτέρου δὲ οἱ 15,915 γάμοι τῆς Δα-
νιμαρκίας εἰς $4 \frac{8}{10}$ ἑκατομ. ἀνθρώπων, οἱ 14,163 τῆς
Νορβηγίας εἰς $4 \frac{5}{10}$ ἑκατομ. ἀνθρώπων καὶ οἱ 10,250 τῆς
Ἑλλάδος εἰς $4 \frac{2}{10}$ ἑκατομ. ἀνθρώπων. Ὑπὸ τὴν ἑποψίν
τῶν μεταξὺ γάμων καὶ πληθυσμοῦ ἀναλογιῶν, ἰδοὺ πῶς
καθ' ἑκατοστὸν ἀνθρώπων διανέμονται οἱ γάμοι κλιμακῆ-
δὸν ἐν ταῖς περὶ ὧν πρόκειται Εὐρωπαϊκαῖς χώραις:

Οὐγγαρία	1,08	Δανιμαρκία	0,85
Ῥωσσία	4	Ὀλλανδία	0,83
Γερμανία	0,97	Φινλανδία	0,83
Αὐστρία	0,90	Ἑλβετία	0,82
Γαλλία	0,88	Ἰταλία	0,79
Ἀγγλία	0,86	Νορβηγία	0,78

Βέλγιον	0,76	Ἑλλάς	0,68
Σκωτία	0,76	Ῥουμανία	0,66
Σουηδία	0,74	Ἰρλανδία	0,47

Ἐκ ποίων λόγων ἡ Ἑλλάς ἀνήκει εἰς τὰς τελευταίας βαθμίδας τῆς κλίμακος τῶν Εὐρωπαϊκῶν γάμων; Ἄρα γε καθυστερεῖ ἢ περὶ τοὺς γάμους ἐπιτηδεῖα ἡλικία, ἢ ἡ οἰκονομικὴ τῶν οἰκογενειῶν ἀποκατάστασις ἀποβαίνει παρ' ἡμῖν δυσχερεστέρα; Ὡς πρὸς τὸ πρῶτον οἱ ἀπογραφικοὶ τῆς ἡμετέρας χώρας πίνακες παριστῶσι τὴν γόνιμον τοῦ ἔθνους ἡλικίαν ἐν σχετικῇ, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, ἀναλογίᾳ πρὸς τὰς λοιπὰς. Ἡ κυρία εὐθύνη βαρύνει πρὸ πάντων τὸν οἰκονομικὸν τῆς Ἑλλάδος πολιτισμὸν ἐνῶ πρὸ 25ετίας ὁ διπλασιασμὸς τοῦ Ἑλληνικοῦ πληθυσμοῦ ὑπελογίζετο εἰς 50 περίπου ἔτη, ἀναδιβάσσεται ἤδη εἰς 412. Ἐν τούτοις μεταξὺ τῶν δύο ἄκρων τῆς περιόδου ταύτης ἀπαντῶνται ὄροι κοινωνικῆς ζωῆς, μόλις πρὸς ἀλλήλους ἀναγνωριζόμενοι.

ΟΙ ΕΠΙ ΤΩΝ ΣΙΤΗΡΩΝ ΦΟΡΟΙ.

Ἐν γένει ἡ διάθεσις τῶν φόρων ἀποτελεῖ μίαν τῶν δυσχερεστέρων ἐπόψεων τῆς ἐπιστήμης τοῦ δημοσίου θησαυροῦ. Μεθ' ὅλον τὸ βάρος τῶν φόρων, αἰσθητότερον εἶναι τὸ βάρος τῆς εἰσπράξεως αὐτῶν, ὅταν οἱ ἰδρῶτες τοῦ φορολογουμένου λαοῦ ἐκρέουσιν ὡς τὸ ὕδωρ ἀπὸ δοχείων συντετριμμένων.

Τὸ ἐν ἰσχύϊ σύστημα τῶν ἐνοικιάσεων ἀνήκει εἰς τὴν ἐννοίαν ταύτην. Πρόκειται κατ' αὐτὸ ἰδίως περὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν, τῆς πρώτης ταύτης διὰ τὴν ὑπαρξίν τῶν πληθυσμῶν ὕλης. Αἱ ἀσχημίαι τοῦ συστήματος τούτου φαίνουσιν εἰς ἐπίτασιν. Καὶ ἐφότος ἐπαναληπτικαὶ

δημοπρασίαι, παραδοχὴ κατ' αὐτὰς ὡς πλειστηριαστῶν ἀνθρώπων ἀφερεγγύων, καταχρέων πρὸς τὸ δημόσιον καὶ ἀνηλίκων· παράτασις τῶν δημοπρασιῶν μέχρι τέλους τῆς συγκομιδῆς τῶν πρώιμων, ἐν δὲ τῷ μεταξὺ ἐπιστατοφύλακες, ἀρπάζοντες καὶ ξεσχίζοντες· εἰς τὸ τέλος περιμένει ἢ καθυστέρησις τοῦ ἐνοικίου, ἀντὶ δὲ τούτου παράδοσις εἰς τὴν Ἐφορίαν χιλιάδων πλαστῶν διπλοτύπων βεβαιώσεως. Ἴδου τὰ κατ' ἐπιφάνειαν ἀποτελέσματα τοῦ συστήματος. Τὰ δὲ ἀφανῆ; Τὸ μὲν δημόσιον ταμεῖον κενόν, οἱ δὲ κλέπτοντες αὐτὸ ὀμιλοῦσιν ἐσαεὶ περὶ τιμιότητος.

Ἄλλὰ δὲν εἶναι μόνα ταῦτα τὰ κακὰ ἀποτελέσματα τῆς διαθέσεως καὶ βεβαιώσεως τῶν δημοσίων προσόδων κατὰ τὸν ἐπικρατοῦντα νόμον. Μετ' ὀλίγον οἱ δημόσιοι εἰσπράκτορες θὰ καταδιώξωσι τοὺς διαφόρους φορολογουμένους πρὸς ἀπότισιν τῶν ἐν τοῖς πλαστοῖς διπλοτύποις τῶν ἐνοικιαστῶν φαινομένων φόρων των. Οἱ ἐνοικιασταὶ συνεννοοῦνται μετὰ τῶν εἰσπρακτόρων, πρὸς ἐπίσπευσιν τῶν εἰσπράξεων διὰ πάσης καταπίεσεως. Οἱ φορολογούμενοι διαμαρτύρονται, φωνάζουσιν. Ἡ περὶ τὸν εἰσπράκτορα στρατιωτικὴ κουστοδία θύει καὶ ἀπολύει· οἱ Ταμίαι ἐπιζητοῦσιν ἐνισχύσεις τῶν εἰσπρακτόρων ἐκ τῶν φορολογουμένων οἱ μὲν προσφεύγουσιν εἰς ἀνακοπὰς ἐνώπιον τῶν εἰρηνοδικείων, οἱ δὲ εἰς καταγγελίας ἐπὶ πλαστότητι τῶν διπλοτύπων. Ἐννοεῖται ὁπόσος χρόνος ἀπόλλυται εἰς ὅλα ταῦτα, ὅποια ἀσχολήσεις πολιτικῆς καὶ ποινικῆς δικαιοσύνης, καὶ ὅποια διαφθορᾶς μέσα τίθενται εἰς ἐνέργειαν.

Ποῖος ὁ αἴτιος; Δὲν ὑπάρχει ἀμφιβολία ὅτι τὸ ἥμισυ τοῦλάχιστον τῶν τοσοῦτων δεινῶν ὀφείλεται εἰς τὸ ἄθλιον φορολογικὸν σύστημα ἡμῶν. Καὶ βεβαίως ἐπῆλθε μὲν περιστολὴ τις διὰ τῆς καταργήσεως τῶν ἀποθηκαρίων, καὶ ἐτι μᾶλλον περιωρίσθη διὰ τοῦ νόμου τῶν δηλώσεων, ἰδίως τῶν φυτειῶν· ἀλλὰ πάντοτε τὸ κακὸν μένει μέγα· διότι ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν, ἥτοι ἐπὶ τῆς πολυπληθεστέρας τάξεως, τῆς γεωργικῆς, ἰσχύει ὁ κα-

λαιός νόμος. Ἀνάγκη λοιπὸν καὶ ὡς πρὸς τοῦτο διορθώσεως καὶ δὴ κατεπειγούσης.

Κατ' ἐμὲ κριτὴν, φρονῶ, ὅτι σύστημα διαθέσεως, βεβαιώσεως καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐν λόγῳ φόρων, ἀλλοίον τοῦ ὑπάρχοντος, θὰ ἐμείου κατὰ πολὺ τὰ ἐνεστῶτα ἀφόρητα δεινά. Αἱ ἐπόμεναι βάσεις φαίνονται μοι ἰκανῶς πρὸς μεταρρύθμισιν ἐνθαρρυντικαί.

1^{ον} Ἡ ἐνοικίασις τῶν φόρων ἐπὶ τῶν δημητριακῶν καρπῶν νὰ γίνηται εἰς χρήματα.

2^{ον} Ἐκαστον φορολογικὸν τμήμα νὰ ἀποτελεῖται ἀπὸ τὴν περιφέρειαν ἐκάστου χωρίου.

3^{ον} Νὰ καταργηθῇ τὸ σύστημα τῶν ἐπανελημμένων δημοπρασιῶν καὶ τῶν προφορικῶν πλειστηριάσεων, εἰσαγομένου τοῦ συστήματος τῶν ἐγγράφων προσφορῶν ὡδὲ πως: Τὴν 10 Μαΐου οἱ Ἐφοροὶ διὰ προκηρύξεώς των, τοιχοκολουμένης εἰς τὰς εἰσόδους τῶν Δήμων τῆς ἐπαρχίας καὶ προφορικῶς ἐν αὐταῖς διαλαλουμένης διὰ κήρυκος, νὰ ὀρίζωσι τὰ φορολογικὰ τμήματα καὶ τὸν κατώτατον ὄρον τῆς δι' ἕκαστον προσφορᾶς, ἀναλόγως τῶν κατὰ τὰ τέσσαρα προηγούμενα ἔτη ἐνοικιάσεων καὶ τῶν κατ' αὐτὰ τιμῶν τῶν σιτηρῶν (κατὰ μέσον ὄρον). Οἱ θέλοντες νὰ συναγωνισθῶσιν εἰς τὰς ἐνοικιάσεις ὑποχρεοῦνται μέχρι τῆς 19 Μαΐου νὰ παραδώσωσιν εἰς τὸν Ἐπαρχον ἢ τὸν Εἰρηνοδίκην τοῦ Δήμου τῶν ἐγγράφους ἐσφραγισμένας προσφορᾶς, σημειοῦντες ἐπὶ τοῦ περιτυλίσσοντος φακέλλου «προσφορὰ διὰ τὸ τμήμα δεῖνα ὑπὸ δεῖνα». Τὴν 20 Μαΐου ὁ Ἐπαρχος, ὁ Ἐφορος καὶ ὁ Ταμίας συνέρχονται εἰς τὸ ἐπαρχιακὸν κατάστημα, τῆ 9 ὥρᾳ π. μ. καὶ ἀποσφραγίζουσι τοὺς φακέλλους καθ' ἕκαστον φορολογικὸν τμήμα. Οἱ τὰς προσφορὰς ὑποβαλόντες ὀφείλουσιν ἐπὶ ποινη ἀπορρίψεως των νὰ παρευρίσκωνται, εἴτε αὐτοπροσώπως εἴτε διὰ πληρεξουσίου, εἰς τὸ ἐπαρχεῖον κατὰ τὴν ἀποσφράγιση τῶν προσφορῶν. Μετὰ τὴν ἀποσφράγιση ὅλων ἐκάστου τμήματος, καλεῖται ὁ τὴν ἀνωτέραν προσφορὰν δοὺς, νὰ ὑπογράψῃ τὸ

ἐνοικιαστήριον, νὰ δώσῃ τοὺς ἀναγκαίους ἐγγυητάς του καὶ νὰ παραδώσῃ τὰς κτηματοσημειώσεις του. Τούτου δὲ ἀπόντος, ἢ μὴ παρέχοντος τὰς ἀνωτέρω ἐγγυήσεις, καλεῖται αὐθωρεὶ ὁ ἐπόμενος, καὶ οὕτω καθεξῆς. Ὑπὸ προσωπικὴν εὐθύνην τοῦ Ταμίου, οὐδεὶς εἶναι δεκτὸς ὡς ἐνοικιαστῆς ἢ ἐγγυητῆς, ἂν ὀφείλῃ εἰς τὸ Δημόσιον ποσὸν ἀνωτέρω τῶν δρ. 400 ἐξ οἰουδήποτε λόγου. Οἱ Ταμίαι, ἔχοντες τὸ δικαίωμα τῆς ἀναγωγῆς κατ' αὐτῶν, καταδιώκονται, ἅμα οἱ ρηθέντες ἀνακαλυφθῶσι χρεῶσται πρὸς τὸ Δημόσιον. Πρὶν ἢ ὑπογράψῃ τὸ ἐνοικιαστήριον, ὀφείλει ὁ ἐνοικιαστῆς νὰ καταβάλλῃ εἰς τὸν Ταμίαν, ἐπὶ ποινη ἀποκλεισμοῦ παντὸς ἐκ τῆς ἀνωτέρας προσφορᾶς του δικαίωματος, τὸ τρίτον τῆς προσφορᾶς του. Ἐὰ λοιπὰ δὲ δύο τρίτα καταβάλλονται εἰς δύο ἴσας δόσεις, εἴτε παρ' αὐτοῦ ἢ τοῦ ἐγγυητοῦ του ἢ τρίτου εἰς λῆσμον του, ἢ μὲν τὴν 20 Ἰουλίου, ἢ δὲ τὴν 30 Ὀκτωβρίου. Αἱ κτηματοσημειώσεις τοῦ ἐνοικιαστοῦ καὶ ἐγγυητοῦ του, ἐκδιδόμεναι παρὰ τοῦ Δημάρχου, πιστοποιοῦντος ἐν αὐταῖς, ὑπὸ ἰδίαν αὐτοῦ εὐθύνην, καὶ τὴν ἀξίαν τῶν ἐν αὐτοῖς κτημάτων, συνοδευόμεναι καὶ ὑπὸ πιστοποιητικοῦ τοῦ οἰκείου ὑποθηκοφύλακος, ὅτι τὰ ἐν αὐταῖς ἀκίνητα εἰσὶν ἐλεύθερα πάσης ὑποθήκης, εἰσὶν ἀπαραδέκτοι καὶ ὁ ποιήσας τὴν προσφορὰν ἀποκλείεται παντὸς δικαίωματος, ἂν τὰ ἐν αὐταῖς κτήματα εἰσὶν ἀξίας ἡσσονος τοῦ διπλασίου τῶν ἀπολειπομένων δύο τρίτων τοῦ ἐνοικίου, ἢ ὧσιν ἐπ' αὐτῶν γεγραμμένοι οἰαιδήποτε ὑποθήκαι.

4^{ον}. Οἱ ἐνοικιαζόμενοι φόροι βεβαιοῦνται κατὰ τὰς διατάξεις τοῦ παλίου φορολογικοῦ νόμου, εἰσπράττονται δὲ παρὰ τῶν ἐνοικιαστῶν, ἅμα τῆ ἐπὶ τῶν ἀλωνίων βεβαιώσεσι καὶ τῆ ἀμέσως ἐπὶ τοῦ ἀλωνίου ἐκδόσει τοῦ περὶ βεβαιώσεως διπλοτύπου, εἰς εἶδος. Πᾶσα μεταγενεσττέρα ἀπαίτησις εἶνε ἀπαραδέκτος.

Ἄπλην νύξιν προτιθέμενος νὰ δώσω ἐπὶ τοῦ σπουδαίου τούτου μέρους τῆς φορολογικῆς ἡμῶν νομοθεσίας, δὲν ἐπι-

ώρησα ἀναγκαῖον νὰ κατέλθω εἰς μείζονας λεπτομερείας, καὶ νὰ καταρτίσω πλήρες τοιοῦτον σύστημα, ὅπερ ἄλλως τε ἀπαιτεῖ τὴν συνδρομὴν τῶν φώτων καὶ τῆς μακρᾶς πείρας τῆς ὑπηρεσίας. Ἐν τούτοις ὀφείλω ἴσως νὰ δικαιολογήσω τὰς ἀνωτέρω ἐκτεθείσας ἀρχάς. Ἴδου αἱ σκεφθεὶς μου.

Προτιμῶ τὴν εἰς χρήματα ἐνοικίασιν καὶ τὴν προπληρωμὴν τοῦ τρίτου τοῦ ἐνοικίου καὶ τὰς λοιπὰς ὑπὲρ τοῦ δημοσίου ἐγγυήσεις, διότι οὕτως ἔχομεν ἐνοικιαστὰς πραγματικούς καὶ ἀξιοχρέους.

Προτιμῶ τοῦ συστήματος τῶν προφορικῶν καὶ ἐπανελημμένων δημοπρασιῶν τὸ σύστημα τῶν ἐγγράφων προσφορῶν, διότι οὕτως ἔχομεν ἐνοικιαστὰς περιεσκεμμένους, καὶ ἐν μιᾷ ἡμέρᾳ δυνάμεθα νὰ ἐνοικιάσωμεν ὅλα τὰ φορολογικὰ τμήματα τῆς μεγαλειτέρας ἐπαρχίας, εὐκόλυνοντες οὕτω τὴν ὑπηρεσίαν, ἀπαλλασσομένην ἐκ τῆς πολυγραφίας.

Προτιμῶ τὰ μικρὰ φορολογικὰ τμήματα, διότι καὶ τὰ χρήμα ὀλίγον παρ' ἡμῖν εἶναι, καὶ τὰ μεγάλα ἀπαιτοῦν συνεταιρισμούς, ἐπιβλαβεῖς εἰς τὸ εἶδος τοῦτο πάντοτε σχεδὸν ἀποδειχθέντας διὰ τὴν ἐλλειψιν τῆς ἀναγκαΐας μεταξὺ τῶν συνεταίρων καλῆς πίστεως· ἄλλως τε τὰ μεγάλα τμήματα ἀπομακρύνουσι τὸν συναγωνισμόν πρὸς βλάβην τοῦ Δημοσίου, καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ τούτων καταπιεστικώτεροι εἰδείχθησαν πρὸς τοὺς φορολογουμένους.

Προτιμῶ τὴν εἰς εἶδος ὑπὸ τῶν ἐνοικιαστῶν φορολογίαν, διότι οὕτως ἀπαλλασσόμεθα τῶν ἀυθαίρετων πρωτοκόλλων τῶν τιμῶν, καὶ καθιστῶμεν τοὺς ἐνοικιαστὰς μᾶλλον μεμετρημένους ἀνευ τῆς ἐλαχίστης αὐτῶν ζημίας, καὶ τέλος ἀπαλλάσσομεν τοὺς φορολογουμένους τῶν ἐπακολούθων καταπιέσεων καὶ ἐνοχλήσεων εἰσπρακτόρων καὶ στρατιωτῶν.

Τέλος παρατηρῶ, ὅτι ὑπὸ τὸν ἰσχύοντα νόμον τῆς δια-
εως, βεβαίωσης καὶ εἰσπράξεως τῶν ἐν λόγῳ φόρων,

τὸ τρίτον αὐτῶν ἐτησίως μὲν ἀνείσπρακτον, πολλαὶ δὲ ἐπακολουθοῦσι καὶ παντοῖαι ζημίαι καὶ ἐριδὲς μεταξὺ Δημοσίου καὶ ἐνοικιαστῶν, καὶ τούτων πρὸς φορολογουμένους, εἰς φθορὰν τοῦ ἐθνικοῦ πλούτου ἀπολήγουσαι.

Διὰ δὲ τοῦ προτεινομένου συστήματος φρονῶ, ὅτι οὐδὲ τὸ εἰκοστὸν τῶν συμβαινουσῶν καθυστερήσεων θέλομεν τοῦ λοιποῦ ἔχει, καὶ τὰ ὀλέθρια ἀποτελέσματα τὰ ἐκ τῶν καθυστερουμένων παρεπόμενα θέλουσιν ἐκλείπει.

Κ. ΒΩΒΟΣ.

ΡΩΣΣΙΚΑ ΚΑΙ ΤΟΥΡΚΙΚΑ ΧΡΕΩΓΡΑΦΑ.

Ὅταν ὁ Ἀννίβας, ὀδηγῶν τὰ νικηφόρα στρατεύματά του, ἐστρατοπέδευσεν ἐνώπιον τῆς Ρώμης, ἐξέθηκεν εἰς πλειστηριασμόν τὰ καταστήματα τῶν ἐν αὐτῇ τραπεζιτῶν, καὶ ἀγοραστῆς δὲν εὐρέθη. Ἐν τούτοις ἔθεσαν καὶ οἱ Ῥωμαῖοι τὸ στρατόπεδόν του εἰς δημοπρασίαν καὶ πρόθυμοι ἔσπευσαν οἱ ἀγορασταί. Κατὰ πόσον εἶναι ἀληθὴς ἡ παράδοσις αὕτη τῶν ἀρχαίων χρόνων δὲν ἐρευνῶ. Ἀρκεῖ ὅτι εἶναι ἐπιβλητικὴ εἰκὼν τῆς δημοσίας πίστεως, τὴν ὁποίαν φιλοτεχνεῖ ὁ πατριωτισμὸς καὶ κατ' αὐτῶν ἔτι τῶν συμφορῶν τῆς τύχης.

Ἐν τούτοις τὸ οἰκονομικὸν τοῦτο σύμπτωμα δὲν εἶναι σύνθηρες εἰς τὸν κόσμον. Ἡ δημοσία πίστις εἶναι φίλη τῆς ἰσχύος καὶ τέκνον τῆς κατὰ ροὴν διευθύνσεως τῶν κοινῶν ὑποθέσεων. Ἀπαγε, νὰ μὴ ἀναγνωρίσῃ τις καὶ ἐξαιρέσεις. Ἄλλ' αὐταὶ ἀνήκουσιν εἰς ὑψηλοτέραν τῶν ἀνθρωπίνων σφαῖραν, ὡς ἐκείνην ἐν τῇ ὁποίᾳ κατὰ τὸ προμνησθὲν θέμα ἐκυφορεῖτο τὸ μεγαλεῖον τοῦ Ῥωμαϊκοῦ λαοῦ. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν κανόνα, εἶναι οὗτος ἐντελῶς πεζός. Δὲν ἔπεται ἐντεῦθεν ὅτι δὲν ἔχει τὰ προμνηνύματά του καὶ ὅτι τὰ ση-

μεία του δὲν εἶναι ἐξόχως διδακτικά. Τοιουτοτρόπως νῦν ὁ λόγος περὶ τῆς χρηματιστικῆς πίστεως τῆς Ρωσσίας καὶ Τουρκίας, ὅπως αὕτη ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἐνεστῶτος πολέμου διαγιγνώσκειται ἀπὸ τῶν οἰκείων χρεωγράφων.

Α'. Ρωσσικὰ χρεώγραφα.—Δὲν πρόκειται περὶ τῶν τριῶν δανείων, τὰ ὁποῖα ἐξέδωκεν ἡ Ρωσσικὴ κυβέρνησις ἀπὸ τῆς κηρύξεως τοῦ Ρωσσοτουρκικοῦ πολέμου, μεταξὺ τῶν ὁποίων ἐν εἶναι ἐξωτερικὸν καὶ δύο ἐσωτερικὰ (τὸ δεύτερον 200 ἑκατομύρια ρούβλια), καθὼς οὐδὲ περὶ τῆς ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἐπιτάσεως τῆς χαρτονομισματικῆς κυκλοφορίας, πρὸς τὴν ὁποίαν ὁ πόλεμος ὠθεῖ τὰ Ρωσσικὰ οἰκονομικά. Πρόκειται περὶ ἑξ ἄρχαιοτέρων δανείων α) τοῦ 4 $\frac{1}{2}$ τοῖς ο)ο ἔτους 1849, β) τοῦ 5 τοῖς ο)ο 1862, γ) τοῦ 4 τοῖς ο)ο 1867, δ) τοῦ 4 τοῖς ο)ο 1869, ε) τοῦ 5 τοῖς ο)ο 1870, ς) τοῦ 4 $\frac{1}{2}$ τοῖς ο)ο 1875. Τὸ γ' καὶ δ') ἐξεδόθη εἰς ὀνομαστικὴν ἀξίαν 500, τὰ λοιπὰ εἰς 100. Ἴδου ἡ γλῶσσα τῶν κατ' αὐτὰ τιμῶν τοῦ Παρισικοῦ Χρηματιστηρίου κατὰ τοὺς ἐπομένους χρονικοὺς σταθμούς:

Ἡμέραι	Δάν. α	β'	γ'	δ'	ε	ς'
24 Ἰουνίου 1877	67	77	357 $\frac{1}{2}$	357 $\frac{1}{2}$	82	73 $\frac{1}{2}$
28 » »	—	79	362 $\frac{1}{2}$	364 $\frac{1}{2}$	85	74 $\frac{1}{2}$
5 Ἰουλίου »	—	79	363 $\frac{1}{2}$	363 $\frac{1}{2}$	85	75
12 » »	—	78	362 $\frac{1}{2}$	360	83 $\frac{1}{2}$	73

Ὁ πίναξ οὗτος μαρτυρεῖ τάσιν εἰς ὑπερτίμησιν. Εἶναι αὕτη ἀνάλογος πρὸς τὸν ἐπιτιθέμενον κολοσσὸν τῆς Ἀρκτου; Παραλείπω τῆς τελευταίας ἡμέρας τοὺς ἐνδυασμούς.

Β'. Τουρκικὰ χρεώγραφα.—Πῶς ἱκανοποιεῖ τὰς βαρείας τοῦ ἐνεστῶτος πολέμου ἀνάγκας ἡ Τουρκικὴ κυβέρνησις εἶναι αἰνιγμα δι' ὅσους ἐπίστευσαν εἰς ὑπερβολὴν τοὺς ἐπιθανατίους στεναγμούς τοῦ ἀσθενοῦς. Καὶ εἶναι βεβαίως ἀξιοπαρατήρητος ἡ μεταξὺ τοῦ τελευταίου Γαλλογερμανικοῦ πολέμου καὶ τοῦ νῦν Ῥωσσοτουρκικοῦ μεγάλη εἰς χρονικὴν διάρκειαν διαφορὰ, διότι ἀποκαλύπτει ἐκπληκτι-

κὰς ἀναλογίας καὶ ἀποδεικνύει ὅτι οἱ Ρῶσσοι δὲν ἔλαβον ὅλα τὰ μαθήματα ἐπὶ τοῦ Κριμαϊκοῦ πολέμου. Πῶς! Οἱ Ρῶσσοι ἀπέναντι τῶν Τούρκων δὲν εἶναι ὅ,τι ὑπῆρξαν οἱ Γερμανοὶ ἀπέναντι τῶν Γάλλων!

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν χρηματιστικὴν τῆς Τουρκίας πίστιν, ἔχω ὑπ' ὄψιν ἑπτὰ δάνεια αὐτῆς: α) τοῦ 6 τοῖς ο)ο ἔτους 1860, β') 6 τοῖς ο)ο 1863, γ') 6 τοῖς ο)ο 1865, δ') 5 τοῖς ο)ο 1865—74, ε) 6 τοῖς ο)ο 1869, ς') 6 τοῖς ο)ο 1873, ζ') 5 τοῖς ο)ο 1875. Τὸ δ' καὶ ζ' ἐξεδόθη εἰς ὀνομαστικὴν ἀξίαν 100, τὰ λοιπὰ εἰς 500. Ἴδου ἡ γλῶσσα τῶν κατ' αὐτὰ τιμῶν τοῦ Παρισικοῦ Χρηματιστηρίου, κατὰ τοὺς ἐπομένους χρονικοὺς σταθμούς:

Ἡμέραι	Δάν. α	β'	γ'	δ'	ε	ς'	ζ'
24 Ἰουνίου 1877	48	52 $\frac{1}{2}$	49	8,65	43	43 $\frac{1}{2}$	7
28 » »	—	52 $\frac{1}{2}$	49	8,60	44 $\frac{1}{2}$	43	8 $\frac{1}{2}$
5 Ἰουλίου »	52 $\frac{1}{2}$	54 $\frac{1}{2}$	52	8,75	45	44 $\frac{1}{2}$	7 $\frac{1}{2}$
12 » »	50	52 $\frac{1}{2}$	50	8,90	45	45	—

Ὁ πίναξ διδάσκει ὅτι καὶ τὰ Τουρκικὰ χρεώγραφα μεθ' ὅλην τὴν κατάπτωσιν αὐτῶν, ἀπὸ οἰκονομικοδιοικητικῶν λόγων ἀνηκόντων ἤδη εἰς τὴν ἱστορίαν, ἔχουσι τι σταθερὸν καὶ εἰς ὑπερτίμησιν ἄγον. Βλέπουσι μακρὰν εἰδωλὸν τὴν νίκης; Βλέπουσι τὴν εἰρήνην; Τὸ ἀκριβὲς εἶναι ὅτι ἡ ἐν Ἀσίᾳ ἄμυνα δὲν εἶναι μόνον πολεμικῆς σημασίας· εἶναι καὶ οἰκονομικῆς. Ἐπίσης δὲ καὶ ἡ ἐν Εὐρώπῃ ὀρμητικὴ τῶν πραγμάτων ὁδὸς διανοίγει τὸν τεθλωμένον ὀρίζοντα εἰς τὴν προγνωστικὴν τῶν χρηματιστικῶν ἐπισκόπησιν.

ΔΗΜΟΣΙΑΙ ΕΙΣΠΡΑΞΕΙΣ ΕΝ ΑΓΓΛΙΑ.

Κατὰ τὴν ὁποίαν διατρέχομεν μακρὰν, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, περίοδον κρίσεως, ἐν τε τῇ ἐμπορίᾳ καὶ τῇ βιομηχανίᾳ, προξενεῖ ἰσχυρὰν ἐντύπωσιν ἡ ἄνευ νεωτέρων

φόρων μεγάλη προαγωγή τῶν εἰσπράξεων τοῦ δημοσίου τῆς Ἀγγλίας θησαυροῦ. Ἐνῶ ἐν διαστήματι ἐνός ἔτους, μέχρι τέλους Ἰουνίου 1876, εἶχεν εἰσπράξει οὗτος 77,242,443 λίρ. στερλ., κατὰ τὸ τελευταῖον ἔτος, μέχρι 30 Ἰουνίου 1877, εἰσέπραξεν 79,084,492, ἤτοι ἐπὶ πλέον 1,872,049.

Συνήθως διαιρεῖται ὁ προϋπολογισμὸς τῆς Ἀγγλίας εἰς δέκα κεφάλαια, ἐκ τῶν ὁποίων, ἀπὸ τοῦ πρώτου εἰς τὸ δεύτερον ἔτος, τρία μὲν ὑπέκυψαν εἰς ἐλάττωσιν, ἐπτὰ δὲ μαρτυροῦσιν αὐξησιν. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ τελευταῖα, προίσταται εἰς τὴν κλίμακα τῆς ἀριθμητικῆς αὐξήσεως ὁ ἐπὶ τῆς κινητῆς περιουσίας καὶ τοῦ εἰσοδήματος φόρος, διότι ἀπὸ 3,981,000 λίρ. στερλ. ἐνιαυσίας εἰσπράξεως μέχρι 30 Ἰουνίου 1876, ἀνέβη εἰς 5,643,000 κατὰ τὸ ἐπόμενον, μέχρι 30 Ἰουνίου 1877, ἔτος αὐξήσις κατὰ 1,632,000 λ. στ. Ἀκολούθως ἔρχονται οἱ τόκοι προκαταβολῶν ἀπὸ 580,000 λ. στ. εἰς 908,995· αὐξήσις 328,000. Τὸ ταχυδρομεῖον ἀπὸ 5,842,000 λ. στ. εἰς 6,134,000· αὐξήσις 292,000. Ὁ ἔγγειος φόρος καὶ ἐπὶ τῶν οἰκοδομῶν ἀπὸ 2,488,000 λ. στ. εἰς 2,606,000· αὐξήσις 118,000. Ὁ ἐπὶ τῶν ποτῶν κλπ. φόρος τῆς καταναλώσεως ἀπὸ 27,798,000 λ. στ. εἰς 27,900,000· αὐξήσις 102,000. Ὁ τηλεγράφος ἀπὸ 1,270,000 λίρ. στερ. εἰς 1,320,000· αὐξήσις 50,000. Αἱ γαῖται τοῦ στέμματος ἀπὸ 400,000 λ. στ. εἰς 410,000· αὐξήσις 10,000. Ἐλάττωσιν δὲ ὑπέστησαν κατὰ 538,000 λ. στ. τὸ κεφάλαιον «διάφορα», ἀπὸ 3,842,559 καταπεσόν εἰς 3,274,497, τὸ τελώνιον κατὰ 76,000 λ. στ., ἀπὸ 20,058,000 εἰς 19,982,000, καὶ τὸ χαρτόσημον κατὰ 46,000 λ. στ., ἀπὸ 10,982,000 εἰς 10,936,000.—Ἐν γένει ἡ αὐξήσις λογίζεται εἰς 2,532,111 λ. στ. καὶ ἡ ἐλάττωσις εἰς 660,062· ἡ μεταξὺ δὲ αὐτῶν σχέσις εἶναι περιπου ὡς 4 : 1.

Αἱ κατὰ τὴν τρέχουσαν οἰκονομικὴν χρῆσιν τοῦ Ἀγγλικοῦ προϋπολογισμοῦ, ἀρχομένην ἀπὸ 1ης Ἀπριλίου ἐκάστου ἔτους, προϋπολογισθεῖσαι εἰσπράξεις συνεδυσθήσαν πρὸς

τὰς τῶν προηγουμένων ἐτῶν, καὶ ἐν τῷ σταδίῳ τῶν ἀναλογιῶν καὶ τῶν περιστάσεων ἀνεβιβάσθησαν καθ' ὑπόθεσιν εἰς περίσσευμα 445,000 λ. στ. δι' ὀλόκληρον τὸ ἔτος (1 Ἀπριλίου 1877—30 Ἰουνίου 1878). Ἐν τούτοις μόνη ἡ πρώτη τριμηνία τοῦ ἔτους τούτου ἀπέδειξε περίσσευμα κατὰ 549,536, καὶ τοῦτο διὰ τῆς κανονικῆς τῶν εἰσπράξεων ἀναπτύξεως. Τὸ περίεργον εἶναι ὅτι ἐπὶ φορολογικῶν κεφαλαίων, καθ' ἃ ἐπεριμένετο ἐλάττωσις, ἐκεῖ ἐφιλοτιμήθη νὰ ἐπιδειχθῇ ἡ γονιμότης τοῦ δημοσίου τῆς Ἀγγλίας θησαυροῦ. Τοιοῦτοτρόπως ἐπὶ τῶν φόρων τῆς καταναλώσεως τῶν ποτῶν κλπ. ἀντὶ εἰκαζομένης ἐλαττώσεως 250,000 λ. στ. δι' ὅλον τὸ ἔτος, ἐπῆλθε κατὰ μόνην τὴν ἄ τριμηνίαν αὐτοῦ αὐξήσις 164,000. Ἐπὶ τῶν τελωνείων ἀντὶ ὑποτιθεμένης ἐνιαυσίου ἐλαττώσεως 72,000 λ. στ. μόνη ἡ τριμηνία αὕτη παρέσχεν αὐξήσιν 60,000. Ἐπὶ τοῦ τηλεγράφου ἀντὶ ἐλαττώσεως 5,000 λ. στ. καθ' ὅλον τὸ ἔτος, συνέβη αὐξήσις, κατὰ τὴν ἐν λόγῳ τριμηνίαν, 15,000 λ. στ. Ἰδιαιτέρως ἀξιοσημείωτος ἡ φορολογικὴ τοῦ ταχυδρομείου εὐρωστία ἐν τῇ ἐννοίᾳ τῶν περισσευμάτων· διότι ἀπὸ εἰκαζομένης αὐξήσεως τῶν ἐξ αὐτοῦ εἰσπράξεων κατὰ 10,000 λ. στ. ἐφ' ὅλου τοῦ ἔτους, προέκυψεν ἐκ μόνης τῆς ἄ τριμηνίας αὐτοῦ αὐξήσις 134,000 λ. στ.

Τὰ φαινόμενα ταῦτα μαρτυροῦσι περὶ τῶν ὄρων τῆς ἐν τῇ Ἀγγλικῇ ἐπικρατείᾳ οἰκονομικῆς ζωῆς. Ἡ στερεότυπος Εἰρηνο-Σχολή, ἥτις ἀπὸ τῶν οἰκονομολόγων μετέβη εἰς διαφόρους ἐπικαίρους σταθμοὺς τῆς κεντρικῆς τοῦ τόπου διοικήσεως, ἀφαιρεῖ μὲν δόξαν, πληροῖ ὅμως τὸ βαλάντιον. Περὶ ὁρέξεως οὐδεὶς λόγος. Τοιοῦτοτρόπως ἐνῶ ἡ λοιπὴ Εὐρώπη αἰσθάνεται ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον τὰ ἀποτελέσματα τῶν πολεμικῶν τῆς Ἀνατολῆς περιπλοκῶν καὶ προαισθάνεται τὰς ἐξ αὐτῶν ἐγγυτέρας πρὸς ἑαυτὴν πιθανότητας, ἡ Ἀγγλία ἐμπορεύεται ἐν πάσῃ ἡσυχίᾳ, ἀπὸ τῆς θαλασσίας ἀκροπόλεως τῆς, νομίζουσα ὅτι φιλοσλαβικαί τινες ἢ φιλοτουρκικαὶ ἐπερωτήσεις τοῦ Κοινοβουλίου, ἀρ-

κοδισιν ὅπως στηρίξωσι τὸ ἐξωτερικὸν τοῦ ἔθνους μεγαλειόν.

Ἐκτὸς τῆς πολιτικῆς ταύτης ἐπόψεως, ἣτις ἀποτελεῖ εἶδος τι ἐλξεως τοῦ ἐξωτερικοῦ ἐμπορίου πρὸς τὴν Ἀγγλίαν καὶ ἐπομένως ὄρον προβιβάσμου τῶν εἰσοδημάτων τοῦ δημοσίου θησαυροῦ αὐτῆς, δὲν πρέπει νὰ θεωρήσωμεν ὡς ἀσήμαντον καὶ τὴν ἐκ τῶν συγχρόνων πολεμικῶν ἔργων ὤθησιν εἰς εἰδικούς τινας κλάδους τῆς βιομηχανίας. Ἐπομένως γνωστὴ εἶναι ἡ διεύθυνσις τῶν διαμαχομένων μερῶν κατὰ προτίμησιν πρὸς τὴν Ἀγγλικὴν ἀγοράν. Ἐν γένει ὁ πόλεμος, μεθ' ὅλας τὰς τελικὰς καταστροφάς, τὰς ὁποίας προξενεῖ εἰς τὴν καθόλου ἀνθρωπότητα, τῆς ὁποίας καταστρέφει καὶ τὰς ὑπάρξεις καὶ τὰ κεφάλαια καὶ τὰς ἐργατικὰς δυνάμεις, βέβαιον εἶναι ὅτι, καθ' ὃν χρόνον διαρκεῖ, παρέχει πολλάκις πυρετώδη οἰκονομικὴν ἐνέργειαν, ἣτις δύναται νὰ δώσῃ παγεῖς ἐνίοτε ἐμπορικὸς ἰσολογισμοῦς.

Ἄλλ' ἡ κυριωτέρα αἰτία τῆς αὐξήσεως τῶν εἰσοδημάτων τῆς Ἀγγλίας ἀνάγεται μᾶλλον εἰς τὴν φυσιολογίαν τῆς κρίσεως, ἣτις ἀπὸ μακροῦ χρόνου μαστίζει τὴν σύγχρονον οἰκονομίαν τῶν ἐθνῶν. Διελοῦσα ἀπὸ ἐντάσεως εἰς ἔντασιν, περιέστη νῦν εἰς στάδιον ἡπιώτερον. Ἐν αὐτῷ αἱ πολιτικαὶ περιπλοκαὶ ἀποτελοῦσι λεπτομέρειαν καὶ δὲν ἐπιβάλλουσι τὸν νόμον. Ὑπεράνω αὐτῶν κεῖται ἡ οἰκονομικὴ ἄρμονία, ἣτις διὰ μέσου τῶν συμφορῶν γνωρίζει ἐπὶ τέλους νὰ εὔρῃ τὸν φυσικὸν δρόμον τῆς.

ΗΓΕΜΟΝΕΙΑ ΤΗΣ ΣΑΜΟΥ.

Ἐπάρχει παρὰ τῇ μικρᾷ Ἀσίᾳ μία ἡγεμονεῖα Ἑλληνική, ὑποτελής εἰς τὴν Τουρκίαν. Εἶναι ἡ Σάμος. Δὲν ἐμ-

ποδίζει ἡ μικρότης αὐτῆς, ἵνα ἀπὸ καιροῦ εἰς καιρὸν λαμβάνῃ μέρος εἰς τὴν γενικὴν ἐπιθεώρησιν τοῦ Ἑλληνισμοῦ. Εἶναι ἐπὶ τοσοῦτον οὗτος διεσπαρμένος, ὥστε ἡ συνάθροισις τῶν στοιχείων του ἀποτελεῖ τὴν πρώτην βάσιν ὑπὸ πολλὰς ἐπόψεις, καὶ δὴ, ἐπὶ τοῦ προκειμένου, τὴν οἰκονομικὴν.

Ὁ πληθυσμὸς τῆς Σάμου ἀνέρχεται κατὰ τὴν ἀπογραφὴν τοῦ 1876 εἰς 35,878 κατοίκους, αὐξήσας κατὰ 1010 ἀπὸ τοῦ ἔτους 1875 καὶ κατὰ 8,753 ἀπὸ τοῦ 1828. Ἐάν εἰς 48 ἔτη ἠῤῥησε κατὰ τὸ τέταρτον περίπου, ὁ διπλασιασμὸς του ὑποθέτει 192 ἔτη, ἐξ οὐπερ συνάγεται, ὅτι οὐδαμῶς διατελεῖ ὑπὸ εὐρώστους ἀναπτύξεως ὄρους, σχετικῶς πρὸς τὰ ἀλλαγῶν κρατοῦντα (1). Τοιοῦτοτρόπως ἐνδεικτικὴ εἶναι ἡ μεταξὺ τῶν ἐτῶν 1875 καὶ 1876 κίνησις τοῦ Σαμιακοῦ πληθυσμοῦ, διότι ἐπὶ τῶν γάμων παρατηρεῖται ἐλάττωσις κατὰ 64, ἐπὶ τῶν γεννήσεων αὐξήσις κατὰ 28 καὶ ἐπὶ τῶν ἀποβιώσεων αὐξήσις κατὰ 27.

Ὑπὸ θρησκευτικὴν ἔποψιν ὁ πληθυσμὸς τῆς Σάμου ἀνήκει ὅλος εἰς τὴν Ἑλληνικὴν ἐκκλησίαν, ἐκτὸς 12 καθολικῶν, 2 Γρηγοριανῶν καὶ 1 διαμαρτυρουμένου. Ἐντὸς τοῦ ἀπογραφέντος πληθυσμοῦ ὑπάρχουσιν ὑπήκοοι τῆς Ἑλλάδος 500, τῆς Γαλλίας 13, τῆς Ρωσσίας 9, τῆς Γερμανίας 8, τῆς Ἀγγλίας 7, τῆς Ἰταλίας 5, τῆς Αὐστρίας 3. Κατ' ἀκρίβειαν ἀλλοεθνεῖς τὸ γένος εἶναι μόνον 23.

Ἡ ἐκπαίδευσις τῆς Σάμου ἐνεργεῖται ἀπὸ 45 σχολείων δι' 76 διδασκάλων (68 ἄνδρες, 8 γυναῖκες) ἐπὶ 3072 μαθητῶν (2319 ἄρρενες, 753 θήλεις), ἐκ τῶν ὁποίων ἀναλογοῦσιν 9 ἐπὶ 100 κατοίκων.

Ἡ δικαιοσύνη ἀπονέμεται κατὰ μὲν τὸ ἀστυκὸν τῆς μέρος ὑπὸ ἐνὸς Ἐφετείου (107 ἀποφάσεις τῷ 1876) καὶ ἐνὸς Πρωτοδικείου (863 ἀποφ.), κατὰ δὲ τὸ ποινικὸν ὑπὸ Πλημμελειοδικῶν (178 ἀποφάσεις, 312 βουλευμάτα), Κακούργιοδικῶν (20 ἀποφ., 17 βουλ.) καὶ 6 Πταισματοδικείων (230 ἀποφ.)

(1) Ἐν Νορβηγίᾳ ὁ διπλασιασμὸς τοῦ πληθυσμοῦ λογίζεται εἰς 54 ἔτη, ἐν Ἀγγλίᾳ εἰς 63, ἐν Πρωσίᾳ εἰς 80, ἐν τῇ ἐλευθέρᾳ Ἑλλάδι εἰς 94.

Τὸ ἐξωτερικὸν ἐμπόριον τῆς Σάμου ἐν ἔτει 1876 ὑπολογίζεται εἰς 20,505,736 γρόσια (10,895,388 εισαγωγὴ καὶ 9,610,348 ἐξαγωγὴ), ἤτοι 5 $\frac{1}{10}$ ἑκατομμύρια δραχμῶν (πρὸς 4 γρ. ἢ δραχμῆ). Τὸ κύριον τῆς εισαγωγῆς εἶναι σιτηρὰ (2,916,040 γρ.), δέρματα ἀκατέργαστα (973,792 γρ.), ζῶα (479,865 γρ.), ξυλεία (305,463 γρ.), καπνὸς (274,420 γρ.) κλπ. Τὸ κύριον τῆς ἐξαγωγῆς σταφίς (4,378,487 γρ.), οἶνοι (2,241,749 γρ.), δέρματα κατεργασμένα (1,349,107), οἰνόπνευμα (452,354 γρ.), ἔλαιον (409,211 γρ.) κλπ.

Ὅσον ἀφορᾷ τὴν κίνησιν τῶν λιμένων τῆς Σάμου ἐν ἔτει 1876, ἡ ἀπογραφή τὴν ὁποίαν ἔχω ὑπ' ὄψιν (Ἐπετηρὶς τῆς Ἡγεμονείας τῆς Σάμου κατὰ τὸ ἔτος 1877) περιλαμβάνει μόνους τοὺς ἐν τῇ νήσῳ κατάπλους, συμποσούμενους εἰς 3937 σκάφη, χωρητικότητος 52,521 τόνων. Ἐκ τῶν κατάπλων τούτων 53 μὲν (τόνων 14585) ἀνήκουσιν εἰς τὴν ἀτμοκίνητον συγκοινωνίαν (52 σημαία Ἀγγλικὴ καὶ 1 Ὀλλανδική), 3884 δὲ (τόνων 37,936) εἰς τὴν ἱστιοφόρον (2861 σημαία Σαμιακὴ, 863 Τσερρικὴ, 139 Ἑλληνικὴ, 6 Ρουμουνικὴ, 4 Ἀγγλικὴ, 4 Σουηδικὴ, 3 Ὀλλανδικὴ, 3 Αὐστριακὴ, 1 Γαλλικὴ, 1 Γερμανικὴ, 1 Ἰταλικὴ). Ἐκ τῶν κατάπλων τῆς Σαμιακῆς σημαίας δὲν πρέπει νὰ συλλάβωμεν ὑπερβολικὴν ἰδέαν περὶ τοῦ ναυτικοῦ τῆς νήσου. Ὑπολογίζεται τοῦτο εἰς 271 σκάφη (τόνων 5601) ἤτοι 15 βρίκια, 14 γολέται, 28 βομβάρδαι καὶ 214 τσερνίκια, περάματα κλπ. Ὡστε τὸ κύριον ἀνήκει εἰς τὴν δρασηριότητα, ἣτις διακρίνει τὴν Ἑλληνικὴν ναυτιλίαν, ἀπὸ ἄκρου εἰς ἄκρον τῶν θαλασσῶν αὐτῆς.

Ὡς γενικὸν πόρισμα τῆς οἰκονομικῆς καταστάσεως τῆς ἡγεμονείας τῆς Σάμου ἔστω ὁ προϋπολογισμὸς αὐτῆς (1 Μαρτίου 1876—30 Ἀπριλίου 1877), ἐν τῷ ὁποίῳ τὰ μὲν ἔσοδα ἀνέρχονται εἰς 3,033,729 γρόσια, τὰ δὲ ἔξοδα εἰς 2,923,429, ἐπὶ τῇ ἐπομένῃ ἀμφοτέρωθεν ἀναλύσει.

Ἐσοδα.—Περίσσευμα ἐκ τοῦ προηγούμενου ἔτους 632,669

γρόσια, τελώνιον 750000, ἔγγειος φόρος 700000, εἰσπράξεις καθυστερούντων 294760, φόρος ὁδοποιίας 220000, ἐκπαιδευτικὴ εἰσφορά 130000, ἄλας 130000, δικαστικὰ ἔσοδα 65000, ποιμνιακὸς φόρος 30000, φόρος οἰκοδομῶν καὶ ἐπιτηδευμάτων 25000, ταχυδρομεῖα 15000, διάφορα 21300.

Ἐξοδα.— Προηγεῖται ὁ φόρος τῆς ὑποτελείας, 400 000 γρόσια, χρέη διάφορα (:) 629396, ἔκτακτα ἔξοδα (:) 438365, ἐκπαίδευσις 343824, δικαιοσύνη 211200, δημοσία ἀσφάλεια 210000, πρὸς τὸν Ἡγεμόνα χορηγία 200 384, οἰκονομικὴ ὑπηρεσία 175200, ἐξωτερικὴ ὑπηρεσία 72 180, Βουλὴ 42800, χορηγία Μητροπολίτου 36000, ταχυδρομεῖον 35600, ἄλυκαὶ 33000, τυπογραφεῖον 26620, δημοσία ὑγεία 25500, δημόσια ἔργα 19800, δημόσιος κήπος 9000, φιλανθρωπικὰ ἔργα 6000, ἔξοδα τελετῶν 5000, ἔξοδα Συνελεύσεως 3000.

Τοιοῦτος εἶναι ὁ σκελετὸς τοῦ οἰκονομικοῦ ὀργανισμοῦ χώρας, τὴν ὁποίαν οἱ χρόνοι, καὶ οἱ πάλαι καὶ οἱ νῦν, κατεσκεύασαν πρόσχοπον τοῦ Ἑλληνισμοῦ πρὸς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν.

ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΙΣ ΘΝΗΣΙΜΑΙΩΝ.

Ἀπὸ τῆς ἐν Τιβέτ συνθηθείας, καθ' ἣν μετὰ θάνατον ἐκτίθενται οἱ ἄνθρωποι ἐπὶ τῶν κορυφῶν τῶν ὄρεων, ὅπως ἐξαφανίσωσι τὰ λείψανα αὐτῶν οἱ γῦπες, μέχρι τῆς περὶ ζωντανῶν νεκροταφείων ἰδέας τοῦ σχολαστικοῦ ὑπάρχει θεβαίως ἐλαχίστη ἢ ἀπόστασις. Δὲν ἐνθυμοῦμαι δὲ τὸν καθηγητὴν ἐκεῖνον τῆς θεολογίας, ὅστις, ἐνώπιον σμήνους κοράκων, διασχίζοντος τὰς ταιλαιώρους σάρκας ἵππου νεκροῦ, ἐξήγει εἰς τοὺς ἐκπεπληγμένους μαθητάς του τὴν πρόνοιαν

τοῦ Ὑψίστου εἰς ἐξαφάνισιν τῶν μολυσματικῶν ἀναθυμιάσεων.

Ὁ σκοπός μου δὲν εἶναι ἡ θρησκευτικὴ ἐνταῦθα καταδικὴ τῶν νομοθετῶν ἐκείνων, οἵτινες ὀλιγωροῦντες πρὸς τὰ κινητὰ νεκροταφεία, προνοοῦσι σταθερῶς περὶ τῶν ἐντὸς τῆς γῆς στερεῶν. Ὅσον ἀφορᾷ τὸν ἡμέτερον νομοθέτην, διατελεῖ οὗτος ἐν τῷ μέσῳ, διότι βλέπω ἐν τῷ ἀστυνομικῷ νόμῳ τῆς 31 Δεκεμβρίου 1836 διατασσομένην «τὴν κατόρυξιν τῶν ἐρριμένων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ ἢ πλησίον κατοικιῶν, ζῶν εἰς βάθος τοῦλάχιστον τεσσάρων ποδῶν, ἢ τὴν ἀπομάκρυνσιν αὐτῶν εἰς μεμονωμένα μέρη», ὅπερ οὐσιωδῶς ἐλαστικόν. Ἐνῶ δὲ μένει ὑπὸ ἐξέτασιν κατὰ πόσον τὰ δύο ταῦτα νομοθετικὰ μέτρα πράγματι καὶ κανονικῶς ἐκτελοῦνται παρ' ἡμῖν, δυνάμεθα νὰ μελετήσωμεν καὶ ἐτέραν κατὰ τὸ προκείμενον θέμα ἐποψιν. Ἐννοῶ τὴν ὑπὸ τῆς νεωτέρας βιομηχανίας χρησιμοποίησιν τῶν θνησιμαίων, ἧτις συγχρόνως καὶ τὰς μiasματικὰς ἀναδόσεις ἐξουδετερόνει καὶ εἰς τὸν ἐθνικὸν πλοῦτον ἀπηλπισμένα τὸ πρὶν στοιχεῖα, προσθέτει.

Ἐν γένει πρόκειται περὶ τῶν ἐξημερωμένων κτηνῶν τῶν προωρισμένων εἴτε πρὸς ἐργασίαν εἴτε πρὸς τροφήν. Ἴδου πῶς διατίθενται τὰ σώματα αὐτῶν, ἅμα τὰ ἐγκαταλείπει ἢ ζῶν ἢ καταδικασθῆ αὐτὴ ὑπὸ τῆς ἐπιστήμης, ἐντὸς τοῦ ἐπὶ τούτῳ εἰδικοῦ τῶν Παρισίων καταστήματος, τὸ ὅποσον δύναται νὰ χρησιμεύσῃ ὡς πρότυπον.

Οἱ ἵπποι, οἱ τεθνηκότες ἤδη ἢ οἱ καταδεδικασμένοι εἰς θάνατον, μεταφέρονται ἀμέσως εἰς τὸ κατάστημα τοῦτο κείμενον εἰς τὴν «κοιλιάδα τῶν Ἀρετῶν» (!..), τὸ ὅποσον εἶναι ἐντελῶς μεμονωμένον καὶ διαιρεῖται εἰς τρία μέρη, ἐξ ὧν τὸ μὲν δέχεται τὰ ζῶντα εἰσέτι κτήνη, τὸ δὲ περιέχει τὰ σφαγεῖα, καὶ τὸ τρίτον χρησιμεύει εἰς τὴν περαιτέρω κατεργασίαν. Κατὰ τὸν K. Tardieu τὸ αἷμα τῶν φονευόμενων κτηνῶν συναθροίζεται, φέρεται εἰς λέβητας ἐν οἷς ἀποξηραίνόμενον μεθίσταται εἰς κατάστασιν ἄσμον, καὶ πα-

ραδίδεται οὕτως εἰς τὸ ἐργοστάσιον τῶν χημικῶν προϊόντων. Ὅσον ἀφορᾷ τὰ σώματα τῶν μετακομισθέντων ἤδη νεκρῶν κτηνῶν ἢ τῶν ἐν τῷ καταστήματι φονευθέντων, τὰ μὲν δέρματά των ἀφαιροῦνται καὶ ἀποξηραίνόμενα παραδίδονται εἰς τοὺς βυρσοδέψας, οἱδὲ πόδες καὶ οἱ ταρσοὶ αὐτῶν, ἀποκοπτόμενοι καὶ ἀποξηραίνόμενοι, ἐπίσης μεταφέρονται εἰς τὰ ἐργοστάσια τῶν πηγματωδῶν (gélatineuses) ὑλῶν. Ἡ δὲ ἐν τοῖς ἐντοσθίοις κόπρος τίθεται κατὰ μέρος ἰδιαίτερον.

Ἀκολούθως διαιρεῖται τὸ σῶμα εἰς τέσσαρα τέταρτα, τὰ ὅποια μεταφέρονται εἰς μεγάλους λέβητας ἰδιαίτερας κατασκευῆς, ἐν τοῖς ὁποίοις ψήνονται ἐπὶ 7—8 ὥρας. Ὁ προερχόμενος ἐντεῦθεν ζυμὸς μεταφέρει διὰ τινος μηχανισμοῦ τὸ πάχος εἰς δοχεῖα καὶ ἔπειτα χύνεται εἰς τὸν ποταμὸν, χρησιμεύων ἐν τῷ μεταξὺ εἰς τροφήν τῶν χοίρων. Καὶ τὸ μὲν πάχος μεταβιβάζεται εἰς τὰ ἐργοστάσια τῶν σχετικῶν ὑλῶν, τὸ δὲ ἐψημένον κρέας, ἀφοῦ χωρισθῆ ἀπὸ τῶν ὀστέων, τὰ ὅποια χρησιμεύουσιν εἰς τὰ ἐργοστάσια τοῦ ζωικοῦ ἄνθρακος, ἀποξηραίνεται καὶ ἀναμιγνύμενον μετὰ τῆς κόπρου ἀποτελεῖ ἰσχυρώτατον λίπασμα.

Βεβαίως τοιαῦτα καταστήματα περιέχουσιν διὰ τοὺς ἐν αὐτοῖς ἐργαζομένους οὐκ ὀλίγον κινδυνώδεις ὄρους. Ἀλλὰ συγκεντρουμένης τῆς προσοχῆς κατορθοῦται, ἐπὶ τέλους, καὶ ἡ ὑπηρεσία τῆς καθόλου ὑγιεινῆς καὶ ὁ βιομηχανικὸς σκοπὸς τῆς χρησιμοποίησεως τῶν θνησιμαίων, τῆς ὁποίας ἡ ἔκτασις ἰκανῶς ἐν τοῖς ἀνωτέρω ὑπεδείχθη.

ΑΣΦΑΛΕΙΑ ΕΠΙ ΤΗΣ ΑΝΘΡΩΠΙΝΗΣ ΖΩΗΣ.

Πῶς καταρτίζεται τὸ ἀνθρωπο-κεφάλαιον, ἐξηγοῦσιν οἱ ἀγῶνες καὶ αἱ δαπάναι τῆς ἀπὸ τῶν νηπιακῶν ἡμερῶν

συντηρήσεως και ἀνατροφῆς τοῦ ἀνθρώπου. Ὅσῳ προάγεται ἡ ἡλικία, τόσῳ οἱ ἀγῶνες καὶ αἱ δαπάναι πολλαπλασιάζονται πρὸς τὸν τελικὸν σκοπὸν τῆς διαμορφώσεως τοῦ ἀνθρώπου, διὰ τῆς συμπράξεως τῆς οἰκογενείας καὶ τῶν ἰδιαιτέρων ἐκάστου δυνάμεων. Ἐπὶ τέλους κατασκευάζεται ὁ ἐργάτης, ὁ βιομήχανος, ὁ ἐπιστήμων, ὁ τεχνίτης, ὁ ἰατρός ἐν γένει, ὁ ἐπαγγελματίας, ἵνα σχηματίσῃ καὶ αὐτὸς νέαν οἰκογένειαν καὶ προσφέρει τὸν πνευματικόν, ἠθικὸν καὶ ὕλικόν ὄβολόν του εἰς τὴν πατρίδα καὶ ἐν γένει εἰς τὸν ἀνθρωπότητα. Ὅποια ἀπώλεια κατὰ τὴν στιγμὴν ἐκείνην, καθ' ἣν κόπτεται τὸ ζωικὸν νῆμα τοῦ διὰ τοσούτων μόχθων παρασκευασθέντος ἀνθρωπο-κεφαλαίου! Διὰ τὸ ἔθνος εἶναι ζημία ἀνεπανόρθωτος· ἀπαιτοῦνται πάντοτε νέαι δαπάναι πρὸς παραγωγὴν νέων ἀνθρωπο-κεφαλαίων. Διὰ τὴν οἰκογένειαν δὲν ὑπάρχει ἀρά γε σωτηρία μερική;

Βεβαίως, ὑπὸ τὴν ἐποψίν τῶν ἠθικῶν αἰσθημάτων ἀδυσσος μεταξὺ τῶν φευγόντων καὶ τῶν μενόντων. Ὑπάρχει ὅμως καὶ ἐποψίς ὕλικῶν συμφερόντων, τὰ ὁποῖα δύνανται, γεφυρούμενα ἐπὶ τοῦ ἀπληρώτου κενοῦ, νὰ προστατευθῶσι διὰ τῆς προνοίας. Ὅπως κατὰ τῶν δυστυχημάτων τοῦ πυρὸς καὶ τῆς θαλάσσης ὑπάρχει ἡ τῆς ἀσφαλείας βοήθεια, διὰ τί νὰ μὴ ἐπεκταθῇ αὕτη καὶ κατὰ τῶν ἐκ τοῦ θανάτου οἰκονομικῶν καταστροφῶν; Τὰ τέκνα, τὰ ὁποῖα ἔφερον ὁ πατὴρ εἰς τὴν ζωὴν, ἢ ἡ γυνὴ, μεθ' ἧς ἦνωσεν ὁ ἀνὴρ τὴν ἵπαρξίν του, καταστρέφονται ἀσυγκρίτῳ τῷ λόγῳ εὐκολώτερον διὰ τῆς συντριβῆς τοῦ οἰκογενειάρχου, παρ' ὅσον ἐπὶ τῶν σκεπέλων τὰ βαλάντια τῶν, ἐπὶ τῶν πλεόντων ἢ οἰκοδομουμένων πραγμάτων, κοινῶν δανειστῶν.

Ἡ ἀσφάλεια τοῦ ἀνθρωπο-κεφαλαίου ἀποτελεῖ σημαντικωτάτην τοιγεωτέρου πολιτισμοῦ ἐποψίν, καθ' ἣν ἡ ἐπιφανεστέρα σεις ἀνήκει εἰς τοὺς ἐλευθερωτέρους λαούς. Τοιουτοτρόπως, κατὰ τὸν K. Thomereau, ἐν τῷ πρώτῳ ἡμίσει τῆς παρεύσης δεκαετηρίδος ἢ καθ' ὅλην τὴν οἰ-

κουμένην ἀνθρωποασφάλεια περιέλαβε περὶ τὰ 30 διλιούνια δραχμῶν, διανεμόμενα ὡς ἀκολουθῶς μεταξὺ τῶν σημαντικωτέρων χωρῶν :

Ἠνωμένοι Πολιτεῖαι τῆς Ἀμερικῆς 16 $\frac{8}{10}$ διλιούνια δραχμῶν (τέλος 1871),—Ἀγγλία 8 $\frac{9}{10}$ διλ. δρ.—Γερμανία 2 $\frac{1}{10}$ διλ. δρ. (τέλος 1872).—Γαλλία 1 $\frac{1}{10}$ διλ. δρ. (τέλος 1874. Ἰδιαιτέρως ὑπολογίζεται εἰς ἀσφάλισας τὴν ζωὴν του ἐπὶ 34 κατοίκων ἐν ταῖς Ἠνωμέναις Πολιτεῖαις, ἐπὶ 48 ἐν Ἀγγλίᾳ, ἐπὶ 129 ἐν Γερμανίᾳ καὶ ἐπὶ 360 ἐν Γαλλίᾳ.

Αἱ ἐπὶ τῆς ζωῆς ἀσφάλειαι διαιροῦνται εἰς τρεῖς κατηγορίας. Ἡ πρώτη περιλαμβάνει τὰς ἐξασφαλίσεις κεφαλαίων ἀπαιτητῶν κατὰ τὸν θάνατον τοῦ ἀσφαλιζομένου Ἡ δευτέρα ἀφορᾷ εἰς κεφάλαια ἀπαιτητὰ ζῶντος ἐτι αὐτοῦ. Καὶ ἡ τρίτη ἐπαμφοτερίζει, διότι τὰ κατ' αὐτὴν κεφάλαια ἀπαιτοῦνται ἢ ὑπὸ τοῦ ἀσφαλισθέντος αὐτοῦ, ἐὰν ζῆ κατὰ τὴν τεταγμένην ἡμέραν, ἢ ὑπὸ τῶν κληρονόμων του, ἐὰν προαποθάνῃ. Μεταξὺ τῶν τριῶν τούτων κατηγοριῶν ἡ μᾶλλον συνήθης καὶ μᾶλλον ὠφέλιμος πρὸς τὰς οἰκογενείας εἶναι ἡ πρώτη, ἡ ἐξασφαλίζουσα εἰς αὐτάς, ἐπὶ τῇ ἀποβιώσει τοῦ στηρίγματός των, ἀνάλογον κεφάλαιον. Ἡ ἀναλογία στηρίζεται ἐπὶ τῶν διαφορῶν τῆς χώρας ἡλικιῶν καὶ ἐπὶ τῶν πινάκων τῆς κατ' αὐτάς σχετικῆς ἐντάσεως τῆς θνησιμότητος. Ἐπὶ ἀσφαλείας κεφαλαίου 10,000 φράγκων ἰδοὺ πῶς αἱ κυριώτεραι Γαλλικαὶ ἐταιρίαι κανονίζουσι καθ' ὅλοκληρίαν τὰ διδόμενα ἐνιαυσίως ἀσφάλιστρα :

Ἀπὸ ἡλικίας 25 ἐτῶν φρ. 221. — ἀπὸ 30 ἐτῶν φρ. 249.—Ἀπὸ 35 ἐτῶν φρ. 281. — ἀπὸ 37 ἐτῶν φρ. 300. — ἀπὸ 40 ἐτῶν φρ. 328. — ἀπὸ 45 ἐτῶν φρ. 387. — Περὶ τὸν νὰ σημειωθῇ, ὅτι ὅλος ὁ μηχανισμὸς στηρίζεται ἐπὶ τῶν ἀσφαλιστρῶν τούτων, ἐπὶ τῆς τοκοφόρου γονιμότητος τῶν συγκεφαλαιώσεων αὐτῶν καὶ ἐπὶ τῶν κανονικῶν ἐκπτώσεων τῶν ἀσφαλιζομένων.

Τὰ ἀσφάλιστρα ταῦτα, ἐκ τῆς ἐπόψεως τοῦ ἀσφαλιζομένου, ἀνάγονται εἰς τὴν δύναμιν τῆς διὰ τὸ οἰκογενειακὸν μέλλον οἰκονομικῆς προνοίας αὐτοῦ, ἣτις ἀποτελεῖ τὸν στέφανον τῆς ἔγκρατειας του ἀπέναντι τῶν καταχρήσεων τοῦ παρόντος. Πρόκειται περὶ μικρῶν οἰκονομιῶν, αἵτινες ἐξασφαλίζονται πρὸς μέλλοντας σκοποῦς, διὰ πάσης σταθερότητος, ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς διαχειρίσεως τῶν μεγάλων κεφαλαίων, τὰ ὅποια αὐταὶ κατασκευάζουσι. Παραλείπω τὴν διδακτικὴν ἐποψίν, ἣτις διὰ τῆς συνεχείας εἰσάγει ἐν τοῖς πληθυσμοῖς τὴν ἐξὶν τοῦ ἀποταμιευτικοῦ πνεύματος μεθ' ὄλων τῶν ἐκ τούτου συνεπειῶν. Πόση δύναμις ἠθικοῦ παραδείγματος ἐν τῇ ἀναπτύξει τοῦ οἰκογενειακοῦ τούτου θεσμοῦ! Τὸν ἀπεκάλεσα οἰκογενειακόν, διότι βεβαίως εἶναι τὸ στήριγμα τῆς οἰκογενείας κατὰ τῶν αἰφνιδίων ἐπιδρομῶν τοῦ καταστρεπτικοῦ θανάτου, ὅστις, κτυπῶν τὸν ποιμένα, διασκορπίζει τὸ ποίμνιον.

ΕΛΒΕΤΙΚΗ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑ.

Ἐνώπιον τῶν ὁσημέραι ἀναπτυσσομένων δημοσίων ἀναγκῶν, συγχρόνως δὲ καὶ οἰκονομικῶν ἐκάστου ἔθνους μέσων, παρατηρεῖται κανονικὴ τις ἀπανταχοῦ ἀνάπτυξις τῶν φόρων. Ὅσοι νομίζουσι τὴν τελευταίαν φορολογικὴν ἐν Ἑλλάδι ἐπίτασιν βαρυτέραν τοῦ προσήκοντος, βεβαίως θέτουσιν εἰς μέσον τοὺς εἰς οὓς ἀνάγεται ἔθνικοὺς τῆς παρασκευῆς ὄρους. Ἐν τούτοις θέλουσιν ἀπορήσει ἐπὶ τῇ Ἑλβετικῇ πρακτικῇ, ἣτις, ἀνευ μεγάλης ἰδέας καὶ ἐν τῇ ἡσυχίᾳ τῆς δημοκρατικῆς δημοσπονδίας, ἀνεβίβασε κατὰ κεφαλὴν τοὺς φόρους τῆς ἀπὸ φρ. 8,91 τῷ 1862 εἰς

10,20 τῷ 1872 καὶ 13,16 τῷ 1876.—Καὶ ταῦτα μὲν ἐκ τῆς γενικῆς ἐπόψεως τοῦ Ἑλβετικοῦ πληθυσμοῦ, ἀναβιβαζομένου κατὰ τὸ 1870 εἰς 2,655,000 ψυχάς. Ἐν τούτοις ἡ Ὀμοσπονδία ἀποτελεῖται ἐξ εἴκοσι καὶ δύο δημοκρατικῶν τμημάτων, κατὰ τὰ ὅποια ἡ φορολογικὴ μηχανὴ δὲν λειτουργεῖ διὰ τῆς αὐτῆς δυνάμεως, ἐπηρραζομένη, κατὰ τὸ πλεῖστον, ἐκ τῆς κατὰ τόπους οἰκονομικῆς ἀναπτύξεως. Τοιοῦτοτρόπως, κατὰ τὸν K. Chatelanat, μεταξὺ τῶν προειρημένων τριῶν χρονικῶν περιόδων (ἐπὶ τῇ βάσει τῶν πρὸς τὰς δύο πρώτας σχετικῶν ἀπολογισμῶν καὶ τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς τελευταίας) εἰς πλήρη μὲν ἀνάπτυξιν διατελοῦσι τὰ ἐξῆς τμήματα: Ζυρίχη ἀπὸ φρ. 7,40 τῷ 1862 εἰς 9,40 τῷ 1872 καὶ 16,2 τῷ 1876: Βέρνη 9,4—12,4—14,0: Λουσέρνη 5,3—5,4—7,0: Schwytz 3,8—4,3—6,2: Zug 5,4—5,8—6,2: Φριμπούργη 11,7—18,1—20,0: Saint-Gall 6,2—6,3—9,6: Ἀργοβία 4,8—5,3—7,5: Vaud 12,4—15,9—17,3: Γενεύη 20,8—34,4—39,0: Neuchâtel 9,8—12,0.

Εἰς ἐνδυσαστικὴν δὲ ἀνάπτυξιν διατελοῦσι τὰ ἐξῆς τμήματα: Glaris 9,3—8,8—11,0: Σολαίρη 11,3—8,2—13,0: Grisons 8,4—7,9—9,5: Θουργοβία 6,6—4,9—7,0: Tessin 9,4—5,5—12,0: Valais 7,4—5,7—18,8: Bâle 27,2—42,0—41,8. Κατὰ τὰ τμήματα ταῦτα ὁ μὲν ἔλεγχος τῶν ὑπολογισμῶν ἀπὸ τοῦ 1862 εἰς τὸ 1872 μαρτυρεῖ ἐλάττωσιν, αἱ δὲ πιθανότητες τοῦ προϋπολογισμοῦ ἀνορθοῦσι τὴν οἰκονομικὴν διὰ τὸ 1876 σημασίαν ὡς πρὸς τὸ τελευταῖον τμήμα, ἐκ τῆς πρώτης ἐπόψεως ἀνῆκει τοῦτο μᾶλλον εἰς τὴν προοδευτικωτέραν τῆς φορολογίας ἔννοιαν.

Εἰς ἐλάττωσιν δὲ διατελοῦσι τὰ ἐξῆς τμήματα: Οὐρὶ 11,7—4,9—8,3, Shaffhouse 6,9—6,9—5,6: Ἀπεντζέλη 5,2—3,8—5,0: Unterwalden 3,7—3,2. Ἐπειδὴ τὰ τμήματα ταῦτα κατοικοῦνται ὑπὸ 140,537 ψυχῶν, ἐπειταὶ ὅτι ἐπὶ τοῦ ὅλου Ἑλβετικοῦ πληθυσμοῦ (2,655,000)

μόλις τὸ $\frac{1}{17}$ καθυστέρησεν εἰς τὴν γενικὴν τῆς φορολογίας πρόσοδον, ἀπὸ περιστάσεων οὐσιωδῶς τοπολογικῶν.

Η ΕΝ ΡΩΣΣΙΑ ΒΥΡΣΟΔΕΨΙΚΗ.

Ἐπὶ βάρους 226,247,000 πούτιων(1), τὸ ὅποιον κατὰ τὸ ἔτος 1872 περιέλαβεν ἡ Ρωσικὴ ἐν ὄλῳ ἐξαγωγή, 224,087 ἀνήκον εἰς προϊόντα τῆς βυρσοδεψικῆς, τὰ ὅποια κατὰ τὸ ἐπόμενον ἔτος προεβιάσθησαν εἰς 328,879 πούτια, ἧτοι ὀκάδας 4,275,427. Λαμβανομένης ὑπ' ὄψιν τῆς ἐκτάσεως τῆς χώρας καὶ τοῦ ποιμενικοῦ χαρακτῆρος τῶν στεπεπῶν αὐτῆς, ὁ ἀριθμὸς οὗτος τῆς δερματίνης ἐξαγωγῆς τῆς εἶναι ὑποδεέστερος τοῦ προσήκοντος. Μόνη ἡ Ἑλλάς κατὰ τὸ 1874 εἰσήγαγε 2,525,299 δέρματα, ἐκ τῶν ὁποίων 34,199 ἀνήκον εἰς τὴν Ρωσσίαν καὶ 1,214,670 εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Ὅποια ὁμῶς βιομηχανικὴ καὶ ἐμπορικὴ δύναμις παρά τῆ τελευταίᾳ, ἵνα συγκεντρώνη πανταχόθεν καὶ ἐκπέμπῃ τὰ οἰκονομικὰ ἐφόδια! "Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπιχωρίους προμηθείας, λογίζονται ἐπὶ 400 κατοίκων πρὸς μὲν τὴν Ἀγγλίαν 8 ἵπποι καὶ 30 μεγάλα κερασφόρα ζῶα, πρὸς δὲ τὴν Ρωσσίαν 23,5 ἐκ τῶν πρώτων καὶ 33,3 ἐκ τῶν δευτέρων. Ἡ ἵππικὴ προμήθεια τῆς Ρωσσίας εἶναι ἡ, σχετικῶς πρὸς τὸν πληθυσμὸν τῶν ἀνθρώπων, ἀνωτέρα ἐν Εὐρώπῃ, ὑπολογιζομένη ἐν ταῖς τελευταίαις ἀπογραφαῖς εἰς 20,107,000 ἵππους· ὅσον ἀφορᾷ τοὺς βόας κττ. ἀναβιβάζονται εἰς 28,545,000· πρόβατα 64,753,000· καὶ αἶγες 1,330,000.

Ἡ ἐν Ρωσσίᾳ βυρσοδεψικὴ, ὡς τόσαι ἄλλαι βιομηχανικαὶ

(1) Τὸ πούτιον ἰσοδυναμεῖ πρὸς 13 ὀκ. περίπου, ἀκριβῶς δὲ πρὸς 16 γιλιόγραμμα 38.

τῆς χώρας ταύτης ἀρχαί, συνδέεται πρὸς τὸ ἰδιότυπον πνεῦμα τοῦ μεγάλου Πέτρου, ὅστις μετήγαγεν ἐκ Γερμανίας βυρσοδέψας, ἵνα διδάξῃ τὴν τέχνην εἰς τοὺς ὑπηκόους του. Καὶ αἱ μὲν ἀρχικαὶ ἐκεῖναι μέθοδοι ἐτροποποιήθησαν βαθμηδὸν κατὰ τὰς ἀνάγκας τοῦ κλίματος, ἡ δὲ ἐπὶ τέλους μορφωθείσα ἐγγώριος βυρσοδεψικὴ, τελειοποιηθεῖσα ἐτι μᾶλλον ἐν τῷ τελευταίῳ αἰῶνι, συνίσταται κατὰ τοὺς K. K. Kittary καὶ Lesshaft ἐν τοῖς ἐπομένοις.

Ἐν πρώτοις τὰ δέρματα τῶν ἵππων ἀποτελοῦσι σημαντικὰ ποσὰ πρώτης δι' αὐτὴν ὕλης· ἐξ αὐτῶν καὶ τῶν νεαρῶν δαμάλεων κατασκευάζονται τὰ μαλακὰ δέρματα. Ἰδιαιτέρως τὰ τῶν δαμάλεων ἀποτελοῦσι τὸ εἶδος τῶν δερμάτων τῶν λεγομένων Ρωσσικῶν, καὶ τῶν ὁποίων μόνον μιμήσεις, κατὰ τὸ μᾶλλον ἢ ἥττον, εὐτυχεῖς ἐγένοντο ἀλλαχοῦ ὡς π. χ. ἐν Γαλλίᾳ. Τὸ εἶδος τοῦτο εἶναι λευκὸν ἢ μέλαν, κατασκευαζομένου τοῦ πρώτου διὰ στυπτηρίας καὶ τοῦ ξύλου σανδάλ (ἐρυθροξύλου).

Ἐν γένει μετὰ τὸν καθαρισμὸν καὶ τὴν ἐκδοράν των ρίπτονται τὰ δέρματα ἐντὸς λάκκων, περιεχόντων ὑγρὸν ὀνομαζόμενον ὀπάσκα, τὸ ὅποιον εἶναι μίγμα ἀλεύρου ἐκ σικάλως καὶ φλοιοῦ δρυός, εἰς θερμοκρασίαν 15° Ρεωμύρου. Κατόπιν ἀφαιρεῖται τὸ τρίχωμα τῶν δερμάτων, τὰ ὅποια δι' ἀλεύρου σικάλως, ἐν θερμῇ καὶ ὑγρᾷ καταστάσει, κατεργάζονται ἐκ νέου, ἐξοιδαίνονται καὶ μεταβάλλονται εἰς χρῶμα ἐρυθροῦν, ἀποβαλλομένης οὕτω πάσης δυσωδίας. Τότε ρίπτονται ἐντὸς κάδων ὕδατος, θερμοκρασίας 25° Ρεωμύρου, ἐπὶ 2—3 ἡμέρας καὶ ἀναποδογυρίζονται δις καθ' ἑκάστην. Μετὰ τὴν προκαταρκτικὴν ταύτην ἐργασίαν ἀρχεται ἡ κυρίως βυρσοδεψία· τὰ δέρματα ὑφίστανται πέντε κατ' ἐπανάληψιν κατεργασίας ἐν διαστήματι 20—22 ἡμερῶν, κατὰ πρῶτον διὰ τῆς ὀπάσκας, ἔπειτα δὲ διὰ τοῦ φλοιοῦ τῆς δρυός καὶ τῆς ἰτέας. Ἐν Μόσχᾳ μινγύουσι μετὰ τοῦ φλοιοῦ τῆς δρυός θεϊκὸν ὄξύ. Ἄλλ' ἡ προτίμησις ἀνήκει πάντοτε εἰς τὸν νέον τῆς δρυός

φλοιόν, ὅστις θεωρεῖται ἐν Ῥωσσίᾳ ὡς προσφορώτερος διὰ τὴν κοινὴν βυρσοδεψίαν, ὄντος ἀφ' ἑτέρου τοῦ φλοιοῦ τῆς ἰτέας ἐν χρήσει διὰ τὴν κατεργασίαν τῶν λεπτοφουεστέρων δερμάτων.

Ἐκ τῶν 53 Κυβερνείων τῆς Ρωσσίας, 12 μὲν περιλαμβάνουσι 2,228 καταστήματα βυρσοδεψικῆς, 41 δὲ 3,888. Ἐν γένει ἢ κατὰ τὸ 1872 παραγωγῆ τῶν 6,116 Ρωσικῶν τούτων βυρσοδεψείων ἀναβιδάζεται εἰς 150,000,000 φράγκων, ἐκ τῶν ὁποίων 109,000,000 ἀνήκουσιν εἰς τὰ βυρσοδεψεία τῶν 12 Κυβερνείων καὶ 41,000,000 εἰς τὰ τῶν λοιπῶν. Ἐν τοῖς πρώτοις Κυβερνείοις τὴν πρώτην θέσιν, ὅσον ἀφορᾷ τὰ κατὰ μέσον ὄρον εἰσοδήματα ἐκάστου βυρσοδεψείου, κατέχει ἡ Πετρούπολις (250,000 φρ.), τὴν δευτέραν ἡ Μόσχα (190,000), τὴν τρίτην ἡ Βιάτκα (91,000), τὴν τετάρτην ἡ Καλόγκα (90,600), τὴν πέμπτην τὸ Καζάν (73,000) κλπ. Ὁ ἀριθμὸς τῶν βυρσοδεψείων διανέμεται ἐπὶ ἄλλης βάσεως· τοιοῦτοτρόπως 656 ἐν Πολωνίᾳ (εἰσόδημα κατὰ μέσον ὄρον ἐπὶ ἐκάστου 14,200 φρ.), 462 ἐν Πέρρῳ (12,700 φρ.), 256 ἐν Σιβηρίᾳ (38,000 φρ.), 134 ἐν Βιτέβσκ, 112 ἐν Καζάν, 108 ἐν Βιάτκα, 104 ἐν Ὀρέλ, 401 ἐν Τβέρ, 97 ἐν Πετροπόλει, 88 ἐν Μόσχᾳ κλπ. Τὸ φαινόμενον τοῦτο ἀνήκει εἰς τοὺς μεταξὺ τῆς μικρᾶς καὶ τῆς μεγάλης βιομηχανίας αἰωνίους ἀγῶνας, ἐκ τῶν ὁποίων τὰ βιομηχανικὰ ἔργα διασπείρονται καὶ συγκεντροῦνται κατὰ τὴν φύσιν αὐτῶν καὶ τὴν δεξιότητα τῶν χρόνων καὶ τῶν τόπων.

ΑΡ.

ΕΚΤΑΚΤΟΣ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΒΟΥΛΗΣ.

Ἐν τῷ ἡγουμένῳ φυλλαδίῳ τῆς Οἰκονομικῆς Ἐπιθεωρήσεως ἐπραγματεύθημεν περὶ τῶν δώδεκα πρώτων νό-

μων, τοὺς ὁποίους ἐψήφισεν ὁ Ἑλλην Νομοθέτης κατὰ τὴν λήξασαν Σύνοδον τῆς Βουλῆς. Ἦδη θέλομεν ἐξακολουθήσει τὴν ἐπὶ τῶν λοιπῶν ἀνάλυσιν.

γ') Νόμος ΧΚΕ' τῆς 22 Ἰουνίου 1877.—Ἀφορᾷ εἰς τὸν προσωρινὸν ὀργανισμὸν τοῦ στρατοῦ, ὅστις διαιρεῖται εἰς δύο μεραρχίας, ἐκάστη τῶν ὁποίων διοικεῖται ὑπὸ ὑποστρατήγου ἢ συνταγματάρχου καὶ ἀπαρτίζεται ὑπὸ δύο ταξιαρχίων. Ἐκάστη ταξιαρχία, διοικουμένη ὑπὸ συνταγματάρχου ἢ ἀντισυνταγματάρχου, περιλαμβάνει δύο συντάγματα πεζικοῦ, ἐν τάγμα εὐζώνων, τμήματα ἀνάλογα πυροβολικοῦ, ἵππικοῦ καὶ μηχανικοῦ, καὶ τὰς διαφόρους βοηθητικὰς ὑπηρεσίας.

Ἐκαστον σύνταγμα πεζικοῦ ἀποτελεῖται ἐκ 2 ταγμάτων καὶ ἕκαστον τάγμα πεζικοῦ καὶ εὐζώνων ἐκ 4 λόγων.—Ἐπιτελεῖς τοῦ συντάγματος· 1 ἀντισυνταγματάρχης-διοικητής, 3 ταγματάρχαι ἐξ ὧν 1 ὑποδιοικητής, 1 λοχαγὸς ὑπασπιστῆς συντάγματος, 2 ὑπολοχαγοὶ ὑπασπιστῶν ταγμάτων, 1 ἰατρός, 1 ὑπίατρος ἢ ἀνθυπίατρος (ἄπαντες ἐφιπποί), 1 ὑπολοχαγὸς ἐπὶ τοῦ χρηματικοῦ, 1 ἀνθυπολοχαγὸς ἐπὶ τοῦ ὕλικου, 1 ἀνθυπολοχαγὸς σημαιοφόρος, ὅλον 9.—Ἐπιτελεῖς τοῦ συντάγματος· 2 ἀνθυπασπισταί, 1 ἀρχιμουσικός, 1 λοχίας δεσμοφύλαξ, 1 λοχίας ὀπλοποιός, 1 ὑποδεκανεὺς ὑποδεσμοφύλαξ, ὅλον 6.—Σύνθεσις ἐκάστου λόγου πεζικοῦ καὶ εὐζώνων· 1 λοχαγός, 1 ὑπολοχαγός, 2 ἀνθυπολοχαγοί, 1 ἐπιλοχίας, 8 λοχίαι, 1 σιτιστής, 16 δεκανεῖς, 4 σαλπικταί, 16 ὑποδεκανεῖς, 200 στρατιῶται ὅλον κατὰ λόγον μὲν 250 ἄνδρες, (ἐν οἷς 1 ράπτης, 1 ἀρβυλοποιός, 1 νοσοκόμος), κατὰ σύνταγμα δὲ 2018 ἄνδρες μετὰ 9 ἵππων, κατὰ τάγμα δὲ εὐζώνων 1009 ἄνδρες, συνυπολογιζομένων 1 ἀντισυνταγματάρχου διοικητοῦ, 1 ταγματάρχου ὑποδιοικητοῦ, 1 ὑπολοχαγοῦ ὑπασπιστοῦ, 1 ὑπίατρον (ἐφιππων), 1 ὑπολοχαγοῦ ἐπὶ τοῦ ὕλικου, 1 ἀνθυπολοχαγοῦ σημαιοφόρου, 1

άνθυπασπιστοῦ, 1 λοχίου δεσμοφύλακος, 1 ὑποδεκανέως ὑποδεσμοφύλακος.

Τὸ ἵππικὸν ἀποτελεῖ ἐν σύνταγμα, διαιρούμενον εἰς δύο ἐπιλαρχίας, ἐξ ὧν ἡ μὲν ἔχει 3 Ἴλας, ἡ δὲ 2.—Ἐπιτελεῖς: 1 ἀντισυνταγματάρχης (2 ἵπποι), 3 μοίραρχοι (6 ἵπποι), 1 Ἴλαρχος ὑπασπιστῆς, 1 ἰατρός, 1 κτηνίατρος, 1 ὑπίλαρχος ἐπὶ τοῦ χρηματικοῦ, 1 ἀνθυπὶλαρχος ἐπὶ τοῦ ὕλικου, 1 ἀνθυπίατρος.—ὑποτελεῖς: 2 ἀνθυπασπισταί, 1 ἀρχιμουσικός, 1 δεκανεὺς ἀρχισαλπικτῆς, 1 λοχίας δεσμοφύλαξ, 1 ἐκλεκτὸς ὑποδεσμοφύλαξ (οἱ δύο τελευταῖοι ἀνευ ἵππων).—Σύνθεσις ἐκάστης Ἴλης: 1 Ἴλαρχος, 1 ὑπίλαρχος, 2 ἀνθυπὶλαρχοι, 1 ἐπιλοχίας, 8 λοχῖαι, 1 σιτιστῆς, 16 δεκανεῖς, 1 δεκανεὺς πεταλωτῆς, 1 δεκανεὺς σελοποιός, 130 ἐκλεκτοὶ καὶ ἵππεις (ἐξ ὧν 10 ἀνευ ἵππων) ὅλον κατ' Ἴλην μὲν 166 ἄνδρες (ἐν οἷς 1 σαγματοποιός, 1 ράπτης, 1 ἀρβυλοποιός, 1 νοσοκόμος) καὶ 156 ἵπποι, κατὰ σύνταγμα δὲ 846 ἄνδρες, καὶ 798 ἵπποι.

Τὸ πυροβολικὸν ἀποτελεῖ ἐν σύνταγμα, διαιρούμενον εἰς 3 μοίρας, ἐκ 4 ἐκάστη πυροβολοστοιχιῶν, ἐξ ὧν 4 πεδινὰ καὶ 8 ὀρειβατικὰ μετὰ 6 πυροβόλων ἐκάστη.—Ἐπιτελεῖς: 1 συνταγματάρχης, 1 ἀντισυνταγματάρχης, 3 ταγματάρχαι (μετὰ 2 ἕκαστος ἵππων), 1 λοχαγὸς ὑπασπιστῆς, 1 ἰατρός, 1 κτηνίατρος, 1 ὑπίατρος, 1 ἀνθυπίατρος, 1 ὑπολοχαγὸς ἐπὶ τοῦ χρηματικοῦ, 1 ἀνθυπολοχαγὸς ἐπὶ τοῦ ὕλικου, 1 ἀνθυποκτηνίατρος.—ὑποτελεῖς: 2 ἀνθυπασπισταί, 1 ἀρχιμουσικός, 1 δεκανεὺς ἀρχισαλπικτῆς, 1 λοχίας δεσμοφύλαξ, 1 πυροτεχνίτης ὑποδεσμοφύλαξ (οἱ δύο τελευταῖοι ἀνευ ἵππων).—Σύνθεσις ἐκάστης πυροβολοστοιχίας: 1 λοχαγός, 2 ὑπολοχαγοί, 2 ἀνθυπολοχαγοί, 1 ἐπιλοχίας, 8 λοχῖαι, 1 σιτιστῆς, 10 δεκανεῖς, 1 δεκανεὺς πεταλωτῆς, 1 δεκανεὺς σαγματοποιός, 2 πυροβοληταὶ σιδηρουργοί, 2 πυροβοληταὶ ξυλουργοί, 4 σαλπικταί, 20 πυροβοληταὶ α' τάξεως, 40 πυροβοληταὶ β' τάξεως, 60 ἐλάται ἐν πεδινῇ πυροβολοστοιχίᾳ, 70 ἡμιοναγοὶ ἐν ὀ-

ρειβατικῇ ὅλον (ἐν ᾧ 1 ράπτης, 1 ἀρβυλοποιός, 1 σαγματοποιός, 1 νοσοκόμος) κατὰ πυροβολοστοιχίαν μὲν ἐν τῇ πεδινῇ ἀνδρῶν 155 καὶ ἵππων 127, ἐν τῇ ὀρειβατικῇ ἀνδρῶν 165, ἵππων 15 καὶ ἡμιόνων 60, κατὰ σύνταγμα δὲ 1959 ἄνδρες, 650 ἵπποι καὶ 480 ἡμίονοι, μετὰ 72 πυροβόλων, 24 πεδινῶν καὶ 48 ὀρειβατικῶν.

Τὸ μηχανικὸν ἀποτελεῖ ἐν τάγμα, διαιρούμενον εἰς 2 μοίρας ἐκ 3 λόγων ἐκάστη.—Ἐπιτελεῖς: 1 ἀντισυνταγματάρχης, 3 ταγματάρχαι ἐξ ὧν 1 ὑποδιοικητῆς, 1 ὑπολοχαγὸς ὑπασπιστῆς (ἔφιπποι) 1 ὑπίατρος, 1 ὑπολοχαγὸς ἐπὶ τοῦ χρηματικοῦ, 1 ἀνθυπολοχαγὸς ἐπὶ τοῦ ὕλικου.—ὑποτελεῖς: 2 ἀνθυπασπισταί, 1 λοχίας δεσμοφύλαξ, 1 ὑποδεκανεὺς ὑποδεσμοφύλαξ, 1 λοχίας ἀγωγέων (ἔφιππος).—Σύνθεσις λόγου σκαπανέων, ὑπονομοποιῶν, γεφυροποιῶν καὶ τηλεγραφητῶν: 1 λοχαγός, 1 ὑπολοχαγός, 2 ἀνθυπολοχαγοί, 1 ἐπιλοχίας, 8 λοχῖαι, 1 σιτιστῆς, 16 δεκανεῖς, 4 σαλπικταί, 16 ὑποδεκανεῖς, 44 σκαπανεῖς α' τάξεως, 88 σκαπανεῖς β' τάξεως ὅλον κατὰ λόγον μὲν 182 ἄνδρες (ἐν οἷς 1 ράπτης, 1 ἀρβυλοποιός, 1 νοσοκόμος) μετὰ 5 ἡμιόνων, κατὰ τάγμα δὲ 1105 ἄνδρες, 6 ἵπποι, 30 ἡμίονοι.

Οἱ νοσοκόμοι τοῦ στρατοῦ ἀποτελοῦσι δύο λόγους ἐν ἐκάστῳ τῶν ὁποίων περιέχονται 1 λοχαγός, 1 ὑπίατρος, 1 ἀνθυπολοχαγός, 1 ἐπιλοχίας, 1 ἀρχινοσοκόμος, 1 λοχίας σιτιστῆς, 4 λοχῖαι ἀρχινοσοκόμοι, 12 δεκανεῖς θαλαμάρχαι, 2 σαλπικταί, 16 ὑποδεκανεῖς θαλαμάρχαι, 36 νοσοκόμοι α' τάξεως, 74 νοσοκόμοι β' τάξεως ὅλον ἀνδρῶν κατὰ λόγον μὲν 150, κατὰ τὴν διλοχίαν δὲ 300.

Τοιαύτη μὲν ἡ σύνθεσις τῶν διαφορῶν σωμάτων τοῦ Ἑλληνικοῦ στρατοῦ, ἡ δὲ συμπλήρωσις αὐτῶν ἐρρυθμίσθη ὡς ἐξῆς:—Εὐζωνικὰ τάγματα: διὰ κατατάξεως ἐθελοντῶν μέχρις ἡλικίας 35 ἐτῶν ἐκ τῶν μὴ συνεπείᾳ τοῦ ΧΘ' νόμου κληρωθέντων ἐφεδρῶν, καὶ ἐπὶ μηνιαίῳ μισθῷ τοῦ ἐπιλοχίου καὶ λοχίου σιτιστοῦ δρ. 48, λοχίου 44, δεκανέως

δρ. 42, στρατιώτου δρ. 40.—Πεζικά συντάγματα· α) διατάων τακτικῶν ἐφέδρων τῶν τε ὑπηρετούντων καὶ τῶν ἐν ταῖς ἐστίαις των διατελούντων, β) διὰ κατατάξεως ἐνιαυσίας ἐθελοντῶν ἐκ τῶν μὴ κληρωθέντων ἐφέδρων καὶ ἐκ τῶν ἀγόντων ἡλικίαν ἀπὸ 27 μέχρι 35 ἐτῶν, γ) διὰ τῶν μετὰ τὴν συμπλήρωσιν τοῦ πυροβολικοῦ, ἰππικοῦ καὶ μηχανικοῦ κληρωτῶν τοῦ 1877, δ) πρὸς συμπλήρωσιν τῶν τυχόν ἐλλειμμάτων διὰ κληρώσεως ἐκ τῶν ἐκτάκτων ἐφέδρων ἀ τάξεως, μὴ ὑπερβαινούσης τῆς ὑπηρεσίας αὐτῶν τὸ ἐξάμηνον καὶ ἐνεργουμένης τῆς προκαταρκτικῆς ἐκγυμνάσεώς των ἐν τοῖς ἐγγύτερον τῶν ἐστιῶν αὐτῶν τάγμασιν ἢ λόχοις πεζικοῦ.—Πυροβολικόν, ἰππικόν καὶ μηχανικόν· α) διὰ τῶν καθυστερούντων κληρωτῶν τοῦ 1875, 1876, 1877 καὶ τῶν προηγουμένων ἐτῶν, β) διὰ τῶν τακτικῶν ἐφέδρων τῶν ὑπηρετούντων καὶ τῶν ἐν ταῖς ἐστίαις των διατελούντων καὶ γ) δι' ἐθελοντῶν.—Οἱ λόχοι τῶν νοσοκόμων καταρτίζονται διὰ μεταθέσεως στρατιωτῶν ἐκ τῶν ταγμάτων τοῦ πεζικοῦ, τὰ ὅποια ἀναλόγως συμπληροῦνται. Οἱ ὑπαξιωματικοὶ καὶ στρατιῶται τῶν λόχων τῶν νοσοκόμων, οἱ μὴ ὑπηρετοῦντες ἐν τοῖς νοσοκομείοις, λαμβάνουσι ἐπιμίσθιον 40 λεπτὰ καθ' ἐκάστην.

Ἐπιτρέπεται ἐν ἀπουσίᾳ τῆς Βουλῆς ἢ διὰ Β. διατάγματος (ὑποβλητέου εἰς τὴν ἀμέσως ἐπομένην σύνοδον) μεταβολὴ διατάξεων τοῦ παρόντος νόμου καὶ συγκρότησις καὶ ὀργάνωσις πλειοτέρων τῶν ἐν τούτῳ ὀριζομένων σωμάτων. Ἐπιτρέπεται ἢ διὰ Β. διατάγματος πολιτογράφησις τριῶν ἀλλοεθνῶν ἀξιωματικῶν, βαθμοῦ ἄνω τοῦ συνταγματάρχου, καὶ ἢ εἰς τὸν στρατὸν ἐπὶ πενταετίαν κατάταξις αὐτῶν. Ἐὰν ὁ νόμος οὗτος δὲν ἀνανεωθῇ ἐντὸς τῆς ἐπομένης τακτικῆς συνόδου τῆς Βουλῆς, καταργεῖται αὐτοδικαίως ἅμα τῇ λήξει αὐτῆς. Περιττὸν νὰ σημειωθῇ ἰδιαιτέρως ἡ σχέσις του πρὸς τὰς συγχρόνους τοῦ Ἐλληνισμοῦ περιστάσεις.

ιδ) Νόμος ΧΚΣΤ' τῆς 27 Ἰουνίου 1877.—Προσδιορίζει ἀποκλειστικῶς τὰ διὰ τῶν ἐπομένων νόμων ΧΚΖ' καὶ ΧΛΑ' ψηφισθέντα δάνεια 40 ἑκατομμυρίων δραχμῶν πρὸς αὔξησιν τῆς δυνάμεως τοῦ στρατοῦ καὶ τοῦ ναυτικοῦ, πρὸς προμήθειαν ἱματισμοῦ, ἀποσκευῆς, ὀπλων, πολεμοφοδίων, πλοίων καὶ πάντων τῶν πρὸς ἐξάρτησιν καὶ ἄσκησιν τῆς δυνάμεως ταύτης ἀπαιτουμένων. Ἐπὶ τούτῳ χορηγεῖ ὁ νόμος πίστωσιν 35,000,000 δρ. διανεμηθησομένων ὑπὸ τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου εἰς τὰ Ὑπουργεῖα τῶν Στρατιωτικῶν καὶ Ναυτικῶν, ἀναλόγως τῶν παρουσιαζομένων ἀναγκῶν. Ἐκ τοῦ ποσοῦ τούτου δύνανται νὰ διατεθῶσιν 5 ἑκατομμύρια εἰς ἐκτάκτους καὶ ἀπροβλέπτους ἀνάγκας.

Ἡ χρῆσις τῶν δανείων τούτων ἐκανονίσθη ὡς ἐξῆς: Τὰ μὲν ἀρμόδια Ὑπουργεῖα ἐκδίδουσι τὰ χρηματικὰ ἐντάλλματα (οἷς προσαρτᾶται ἀντίγραφον τῆς ἀποφάσεως τοῦ Ὑπουργικοῦ Συμβουλίου, ὀριζούσης τὸν λόγον καὶ τὸν σκοπὸν τῆς δαπάνης) ἐπὶ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου, τὸ δὲ Ὑπουργεῖον τῶν Οἰκονομικῶν ἐκδίδει τὰς ἀναγκαίας ἐπὶ τῆς Ἐθνικῆς Τραπεζῆς ἐπιταγὰς, προσαρτωμένας εἰς τὰ ἐντάλλματα, τὰ ὅποια ὑποβάλλονται καὶ εἰς τὴν θεώρησιν τοῦ παρὰ τῷ Ἐλεγκτικῷ Συνεδρίῳ Ἐπιτρόπου τῆς Ἐπικρατείας, ἀτομικῶς ὑπευθύνου διὰ πᾶσαν θεώρησιν ὑπεράνω τῆς χορηγηθείσης πιστώσεως. Ὅσον ἀφορᾷ τὰς ἐπὶ τοῦ ἐξωτερικοῦ παραγγελίας, εἰς τὴν εἶναι ἐφικτὸν νὰ ἐπισυναφθῶσιν συγχρόνως τὰ δικαιολογητικὰ τῆς δαπάνης, χορηγεῖται πρὸς τοῦτο δίμηνος εἰς τὰ ἀρμόδια Ὑπουργεῖα προθεσμία ἀπὸ τῆς πληρωμῆς τοῦ ἐντάλλματος. Ἐν γένει διὰ τὰς παραγγελίας ταύτας ἐπιτρέπεται ἢ παρα τινὶ Εὐρωπαϊκῇ Τραπεζῇ κατάθεσις μέρους τῶν ἐν λόγῳ δανείων τῶν 40 ἑκατομ. δρ.

ιε) Νόμος ΧΚΖ' τῆς 27 Ἰουνίου 1877.—Ἐπιτρέπεται τῇ Κυβερνήσει, ἵνα συνομολογήσῃ δάνειον 20,000,000 δραχμῶν δι' ἀνωνύμων ὁμολογιῶν, ἐκδοθησομένων διὰ μιᾶς

ἡ διαδοχικῶς εἰς πλείονας σειρὰς, εἴτε δι' ἐγγραφῆς, εἴτε διὰ συμβάσεως, ἐπὶ ἐκπτώσει κατ' ἀνώτατον ὄρον 25 τοῖς ο)ο (ὥστε μένει οὕτω πραγματικὸν δάνειον 15 ἑκατομ. δραχ., τοῦ ὑπολοίπου ὄντος καθαροῦ τῶν δανειστῶν κέρδους), ἐπὶ τόκῳ 9 τοῖς ο)ο ὡς πρὸς τὸ πράγματι καταβληθὲν κεφάλαιον, ἐπὶ χρεωλυτικῇ ἐξοφλήσει δι' ἑξαμηνιαίων κληρώσεων ἐντὸς 40 ἢ καὶ ὀλιγωτέρων ἐτῶν καὶ ἐπὶ προμηθεΐα τῶν ἐνεργησόντων τὰς ἐγγραφὰς (ἐκτὸς τῶν ταμιῶν τοῦ Κράτους) ἢ τῶν ἀναλαβόντων τὴν πραγματοποίησιν τῶν δανείων, 4 τοῖς ο)ο ἂν πρόκειται περὶ ὀνοματικοῦ ποσοῦ ἄνω τῶν 5 ἑκατομμυρίων, καὶ $\frac{1}{2}$ τοῖς ο)ο ἂν πρόκειται περὶ ποσοῦ μικροτέρου.

Ἡ καταβολὴ τοῦ ἀντιτίμου ἐκάστης ὁμολογίας δύναται νὰ γίνῃ εἴτε ἀμέσως εἴτε εἰς 2 ἢ 3 δόσεις ἐντὸς 50 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ δανείου, ἀτόκως καὶ ἐπὶ προσωριναῖς ἀποδείξεσι ἀνταλλαχθῆσομέναις διὰ τῶν ὁμολογιῶν. Διὰ πᾶσαν καθυστέρησιν πληρῶνεται τῷ δημοσίῳ τόκος 8 τοῖς ο)ο, μετὰ 5 δὲ ἡμέρας ἀπὸ τῆς προθεσμίας τῆς τελευταίας δόσεως, αἱ προκαταβληθεῖσαι δόσεις καταπίπτουσι πρὸς ὄφελος τοῦ δημοσίου, ἐὰν ὀλόκληρον τὸ ἀντίτιμον τῆς μετοχῆς δὲν εἶναι καταβεβλημένον. Οἱ μετὰ τὴν 50ῆμερον προθεσμίαν ἐγγραφόμενοι καταβάλλουσι ἀμέσως τὸ ἀντίτιμον τῆς ὁμολογίας καὶ τὸν ἀπὸ τῆς ἐκδόσεως τοῦ δανείου τόκον αὐτῆς. Τὸ ἀντίτιμον τῶν ἐντὸς τοῦ Κράτους διατεθεισομένων ὁμολογιῶν κατατίθεται κατὰ $\frac{2}{3}$ εἰς νομίσματα καὶ κατὰ $\frac{1}{3}$ εἰς γραμμάτια τῆς Ἐθνικῆς ἢ τῆς Ἰονικῆς Τραπεζῆς.

Πρὸς πληρωμὴν τῶν τόκων καὶ τοῦ χρεωλυσίου παραχωρεῖται ἢ ἐκ τοῦ χαρτοσήμου πρόσδοδος, ἥτις κατὰ δεκαπενθήμερον κατατίθεται ἐπὶ τόκῳ 3 τοῖς ο)ο εἰς τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν μέχρι συμπληρώσεως τοῦ δι' ἐκάστην ἑξαμηνίαν ἀναγκαίου ποσοῦ, ἐπὶ προμηθεΐα τῆς Τραπεζῆς διὰ τὰς πληρωμὰς τῶν τοκομεριδίων καὶ ἀποσβενυμένων ὁμολογιῶν $\frac{1}{2}$ τοῖς ο)ο. Ἡ πρόνοια τοῦ νομοθέτου περὶ

ἀναλόγων καταθέσεων τῆς προσόδου τοῦ χαρτοσήμου, διὰ τὰς ἐξωτερικὰς ἑξαμηνιαίας πληρωμὰς, παρὰ τῇ Γαλλικῇ ἢ Ἀγγλικῇ Τραπεζῇ μαρτυρεῖ οὐχὶ τόσον σαφῆ γνῶσιν τῶν διεθνῶν χρηματιστικῶν σχέσεων.

Αἱ ὁμολογίαι ἐκδίδονται ὑπὸ τοῦ Ὑπουργοῦ τῶν Οἰκονομικῶν, ὑπογράφοντος καὶ διὰ σφραγιστῆρος, καὶ προσυπογράφονται ὑπὸ τοῦ διευθυντοῦ τοῦ Γενικοῦ Λογιστηρίου. Τὸ μετὰ τρεῖς μῆνας τυχόν ἐναπομένον ἀδιάθετον μέρος τοῦ προκειμένου δανείου δύναται νὰ πραγματοποιηθῇ διὰ συμβάσεως μετὰ τῆς Ἐθνικῆς καὶ Ἰονικῆς Τραπεζῆς, ὡς καὶ τὸ ἕτερον δάνειον τοῦ ΧΛΑ' νόμου. Μετὰ τὴν τελευταίαν κλήρωσιν τῶν δανείων πᾶσα ἐξ αὐτοῦ ἀπαίτησις παραγράφεται ἐντὸς 5 ἐτῶν. Τὸ κεφάλαιον καὶ ὁ τόκος τῶν δανείων τούτων εἰς οὐδεμίαν ὑπόκεινται φορολογίαν.

15) Νόμος ΧΚΗ' τῆς 27 Ἰουνίου 1877.— Κατ' αὐτὸν ἡ βεβαίωσις τοῦ φόρου τῶν ἐπιτηδευμάτων ἀρχεται ἀπὸ τῆς 1 Αὐγούστου ἐ. ἐ. κατὰ τοὺς ἐπομένους μὲν ὁρισμοὺς ὅσον ἀφορᾷ τὰς πρωτεύουσας (αἵτινες ἀποτελοῦσι τὸ σπουδαιότερον) τῶν Νομῶν καὶ Ἐπαρχιῶν, κατὰ τοὺς πρότερον δὲ ἰσχύοντας ὡς πρὸς τὴν λοιπὴν ἐπικράτειαν, διατηρουμένης ἐν ἰσχύϊ τῆς φορολογικῆς κλίμακος τοῦ νόμου ΣΙΣΤ' τῆς 16 Ἀπριλίου 1867. Ἐκαστος ἐπιτηδευματίας (ἐπὶ ποινῇ 10 λεπτῶν καθ' ἐκάστην δραχμὴν φόρου) ἐπιδίδει πρὸς τὴν δημότικὴν ἀρχὴν ἐντὸς τοῦ Αὐγούστου ἐγγραφὸν δῆλωσιν περὶ τοῦ ἐπιτηδεύματός του καὶ τῆς θέσεως τοῦ καταστήματος ἢ τοῦ οἴκου του. Ἐπὶ τῇ βάσει τῶν δηλώσεων τούτων, τοῦ προγενεστέρου φορολογικοῦ καταλόγου καὶ ἄλλων ἐν γένει πληροφοριῶν συντάσσει ὁ δήμαρχος κατάλογον, τὸν ὅποιον ἀποστέλλει πρὸς τὸν οικονομικὸν ἔφορον, ὅστις μετὰ νέαν ἐξελεγχὴν τοῦ θέματος, ἀπὸ πάσης προνοίας, καὶ ἐπικουρίας δὲ τῶν λοιπῶν ἀρχῶν, συντάσσει τὸν φορολογικὸν κατάλογον. Οἱ μὴ δηλώσαντες καὶ μὴ εἰς προγενέστερον τοιοῦτον κατάλογον ἐγγεγραμμένοι ἐγγράφονται εἰς ἰδιαίτερον φύλλον καὶ τοῦ δημαρχικοῦ καὶ τοῦ φορολογικοῦ καταλόγου.

κοινοποιείται δὲ εἰς αὐτοὺς ὑπὸ τοῦ Ἐφόρου ἢ ἐγγραφῆ των ἐν τῷ φορολογικῷ καταλόγῳ.

Κατὰ τοῦ καταλόγου τούτου ἐπιτρέπονται ἐνστάσεις ἐντὸς 15 ἡμερῶν ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως κατέχθεσέως του, δικαζόμεναι ὑπὸ ἐπιτροπῆς συγκειμένης ἐκ τοῦ Νομάρχου ἢ Ἐπαρχου, τοῦ Προέδρου τοῦ Πρωτοδικείου ἢ, ὅπου δὲν ὑπάρχει τοιοῦτον, τοῦ Εἰρηνοδίκου καὶ τοῦ προέδρου τοῦ δημοτικοῦ συμβουλίου. Συμπαρευρίσκονται δὲ οἱ δύο πλειοψηφήσαντες κατὰ τὴν δημοτικὴν ἐκλογὴν δημοτικοὶ σύμβουλοι, ἐκ τῶν ἐν τῇ πόλει οἰκούντων, ἀνεψήφου ἐκτὸς ὅταν ἐλλείποντος τοῦ προέδρου τῆς Ἐπιτροπῆς, ἀναπληροῦσι τοῦτον διαδοχικῶς. Ὁ οἰκονομικὸς ἔφορος εἶναι εἰσηγητῆς τῆς Ἐπιτροπῆς, πρόεδρος δὲ ὁ Νομάρχης ἢ ὁ Πρόεδρος τῶν Πρωτοδικῶν, ἢ ὁ Ἐπαρχος, ἢ ὁ Εἰρηνοδίκης, ὧν ἕκαστος ἀποκλείει τὸν ἐπόμενον καὶ τοὺς νομίμους ἀναπληρωτὰς τῶν προηγουμένων. Τὰ μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὁ Ἐφορος λαμβάνουσι διὰ πᾶσαν συνεδρίασιν 5 δρ. ἐν ταῖς πρωτεύουσαις τῶν Νομῶν καὶ 3 ἐν ταῖς τῶν Ἐπαρχιῶν. Ἄριθμὸς συνεδριάσεων ὀρίζεται μέχρις 20 μὲν ἐν Ἀθήναις, Σύρῳ, Πάτραις, μέχρι 10 δὲ ἀλλαχοῦ.

Ὁ κατάλογος κηρύττεται ἐκτελεστὸς ὑπὸ τῆς Ἐπιτροπῆς μέχρι τῆς 20 Δεκεμβρίου καὶ ἰσχύει ἐπὶ τριετίαν, μετὰ τὴν ὁποίαν ἀνανεοῦται κατὰ τὸν αὐτὸν τρόπον. Ἐν τούτοις συγχωρεῖται ἀναθεώρησις τοῦ καταλόγου τούτου καὶ μετὰ τὸ πρῶτον ἔτος αὐτοῦ (περιοριζομένης τῆς ἀποζημιώσεως τῆς ἐπιτροπῆς εἰς τὸ ἥμισυ), 1) ἐὰν πρόκειται νὰ προστεθῶσι νέοι ἐπιτηδευματῖαι, 2) ἐὰν μετ' αὐτὸ ἐγένετο ἐπέκτασις ἢ μετάθεσις τοῦ ἐπαγγέλματος τοῦ ἐπιτηδευματῖου εἰς ἀνώτερον φόρον ἢ ἐπιτήδευμα, 3) ἐὰν ἐπῆλθεν ἐγκατάλειψις τοῦ ἐγγεγραμμένου ἐπαγγέλματος ἢ μετάθεσις εἰς κατώτερον (ὅτε ἀπαιτεῖται αἴτησις τῶν ἐνδιαφερομένων), καὶ 4) ἐνεκα θανάτου ἢ πτωχεύσεως.

ὑπὸ τὴν ἐγκρισιν τῆς νομοθετικῆς ἐξουσίας, πρὸ πάσης εἰσπράξεως, ἐπιτρέπεται ἢ διὰ Β. Διατάγματος προσθήκη νέων ἐπιτηδευμάτων, μὴ ὀνομαζομένων ἐν τῷ περὶ ἐπιτηδευμάτων νόμῳ, ἢ διάκρισις τῶν ἐμπορευομένων εἰς πωλητὰς ὀλικῶς, ἡμιολικῶς ἢ λιανικῶς, καὶ ὁ ὀρισμὸς τοῦ ἀνήκοντος φόρου, καθὼς ἐν γένει καὶ ὁ κανονισμὸς αὐτοῦ πρὸς τοὺς καπνοπώλας, οἰνοπώλας, πνευματοπώλας, τοκιστὰς, τραπεζίτας καὶ δικηγόρους.

Ὁ φόρος εἰσπράττεται ὑπὸ τοῦ Ταμῖα (εἰς τὸν ὁποῖον πέμπεται ὁ φορολογικὸς κατάλογος ὑπὸ τοῦ Ἐφόρου) εἰς δύο ἴσας δόσεις καθ' ἑξαμηνίαν, λογιζομένης ταύτης ἀδιαιρέτου, κατὰ τὸν Ἰανουάριον ὡς πρὸς τὴν α. καὶ τὸν Ἰούλιον ὡς πρὸς τὴν β'. Οἱ μετὰ τὴν 31 Δεκεμβρίου καθυστεροῦντες ἐπιβαρύνονται διὰ προσθέτου φόρου 10 λεπ. καθ' ἑκάστην δραχμὴν φόρου ὑπὲρ τοῦ δημοτικοῦ ταμείου.

ιζ') Νόμος ΧΚΘ' τῆς 26' Ἰουνίου 1877. — Δι' αὐτοῦ ὑπάγονται αἱ ἐν Λευκάδι ἄλυκαίεῖς τὸ μονοπώλιον τοῦ Κράτους, ἀποδιδόμενου ὑπὸ τοῦ δημοσίου εἰς τὴν διαχειριζομένην μέχρι τοῦδε αὐτὰς κοινότητα τοῦ καθαροῦ εἰσοδήματος, ὅπερ αὐτὴ εἰσέπραττε ἐξ αὐτῶν ἑτησίως, ἐπὶ τῇ βάσει τοῦ μέσου ὄρου τῶν ἐτῶν 1858—62, καὶ ὀριζομένου τοῦ τμήματος τοῦ ἐν αὐτῇ ἀναλισκομένου ἄλατος (μέχρι 275,000 ὀκάδων) εἰς 5 λεπ. κατ' ὀκάν. Εἰς τὰς νήσους τοῦ Ἰονίου Κράτους, αἵτινες δὲν ἔχουσιν ἰδίας ἄλυκας, παραχωρεῖται τὸ καθαρὸν ἔσοδον ὅπερ ἑτησίως ἐκάστη αὐτῶν εἰσπράττει ἐκ τοῦ μονοπωλίου τοῦ ἄλατος, κατὰ τὸν μέσον ὄρον τῆς αὐτῆς πενταετίας. Τὸ ἐν ταῖς ἀποθήκαις τῶν ἄλυκῶν τῆς Λευκάδος εὐρισκόμενον ἄλας μεταβαίνει εἰς τὴν κυριότητα τοῦ δημοσίου, ὅπερ θέλει πληρῶσαι εἰς τὴν κοινότητα τὴν κατὰ μέσον ὄρον (1858—62) πρὸς ἕκαστον κοιλὸν ἀνήκουσαν παραγωγικὴν δαπάνην. Διὰ Β. Διατάγματος θέλει κατὰ τὰ ἀνωτέρω ὀρισθῆ τὸ ἑτήσιον χρηματικὸν χορήγημα, τὸ ἀντίτιμον τοῦ ὑπάρχοντος ἄλατος, αἱ προθεσμῖαι τῶν πληρωμῶν, τὸ προσωπικὸν τῆς διαχειρίσεως καὶ ὁ μισθὸς αὐτοῦ.

ιη') Νόμος ΧΛ' τῆς 27' Ἰουνίου 1877. — Κατ' αὐτὸν ὁ τόκος τῆς ὑπερημερίας ἐπὶ πάσης ὀφειλῆς τοῦ δημοσίου λογιζέται εἰς 8 τοῖς 100 (ἐκτὸς ἐναντίας συμβάσεως, εἰδικοῦ νόμου ἢ τελεσιδίκου ἀποφάσεως), ἄρχεται δὲ ἀπὸ τῆς ἐπιδόσεως τῆς ἀγωγῆς. Τόκος ἐπὶ τόκου (ὡς καὶ ἐπὶ τῶν ἐκκαθαρισμένων καρπῶν) πληρόνεται ἀπὸ τῆς μετὰ τὴν τελεσιδικίαν ἐπιταγῆς καθὼς καὶ ἀπὸ τῶν κατόπιν, μεσολαβούσης ὅμως μιᾶς πάντοτε ὀλοκλήρου χρήσεως.

Κατὰ τὸν νόμον τοῦτον αἱ τῶν δημοσίων ὑπαλλήλων καὶ ὑπηρετῶν καὶ τῶν στρατιωτικῶν ἐν γένει προσωπικαὶ ἀγωγαὶ κατὰ τοῦ δημοσίου ἐνεκα ἀπολύσεως, καθυστερήσεως μισθῶν καὶ ἄλλων ἀποδοχῶν ἢ παραβάσεως τῶν περὶ

προβιβασμών ἢ καταστάσεως τῶν ἀξιοματικῶν τοῦ στρατοῦ τῆς ξηρᾶς καὶ τῆς θαλάσσης νόμων, παραγράφονται τῶν μὲν στρατιωτικῶν καὶ ναυτικῶν μετὰ ἓν ἔτος, τῶν δὲ λοιπῶν (καθὼς καὶ αἱ προσερχόμεναι ἐκ τῶν νόμων περὶ καταδιώξεως τῆς ληστείας) μετὰ διετίαν, ἀρ' ἣς ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα, ἐκτὸς ἐὰν ἀνεγνωρίσθῃ ἢ ἀπαίτησις παρὰ τοῦ δημοσίου, ὅτε παραγράφεται μετὰ πενταετίαν ἀπὸ τῆς ἀναγνωρίσεως. Δι' ὅσας ἀπαιτήσεις ἀρχαιοτέρας τοῦ νόμου ὑπολείπεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ διετία πρὸς παραγραφὴν, ἀρκεῖ τοσαύτη ἄλλως ἐφαρμόζεται ἢ κατὰ τὰ πρότερον ἰσχύοντα. Ὅσον ἀφορᾷ τὴν πενταετῆ παραγραφὴν τοῦ λογιστικοῦ νόμου, ἀρχεταὶ αὕτη ἀφ' ἣς τὸ πρῶτον ἐγεννήθη τὸ πρὸς ἀγωγὴν δικαίωμα.

10') Νόμος ΧΛΑ' τῆς 29 Ἰουνίου 1877. — Κυροῖ οὗτος τὴν ἀπὸ 19 Ἰουνίου 1877 σύμβασιν μεταξὺ τῆς Κυβερνήσεως καὶ τῆς Ἐθνικῆς καὶ Ἰονικῆς Τραπεζῆς. Κατ' αὐτὴν αἱ Τράπεζαι δανείζουσι πρὸς τὴν Κυβέρνησιν 20 ἑκατομμύρια παλαιῶν δραχμῶν, τὸ ἥμισυ εἰς νομίσματα καὶ τὸ ἥμισυ εἰς τραπεζικὰ ἑαυτῶν γραμμάτια, 14 ἑκατομμύρια ἢ Ἐθνικὴ καὶ 6 ἢ Ἰονικὴ. Ἡ χορήγησις τοῦ δανείου τούτου ἐνεργηθήσεται δι' ἀνοικτοῦ λ)σμοῦ ἐπὶ ἐτησίῳ τόκῳ 2 τοῖς 0)ο, καθ' ἑξαμηνίαν κανονιζομένῳ (30 Ἰουνίου καὶ 31 Δεκεμβρίου).

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας τῆς συμβάσεως ἀνεστάλη ἢ ἐξαργύρωσις τῶν γραμματίων τῆς Ἐθνικῆς καὶ Ἰονικῆς Τραπεζῆς, κηρυχθέντων ὡς νομίμων νομισμάτων καὶ κυκλοφορίας ὑποχρεωτικῆς, ἐπὶ τῇ ὀνόματικῇ τῶν ἀξία, τῶν μὲν τῆς Ἐθνικῆς ἐν τῇ λοιπῇ ἐπικρατείᾳ ἐκτὸς τῆς Ἐπτανήσου, τῶν δὲ τῆς Ἰονικῆς ἐν μόνῃ τῇ Ἐπτανήσῳ. Ἐπομένως τὰ γραμμάτια ταῦτα θέλουν διδῆσθαι καὶ λαμβάνεσθαι εἰς ὅλας ἀνεξαιρέτως τὰς παρὰ τοῦ δημοσίου ταμείου πραγματοποιουμένας πληρωμὰς καὶ εἰσπράξεις καθὼς ἐπίσης καὶ μεταξὺ ἰδιωτῶν, τραπεζῶν, ἐταιριῶν, σωματείων πάσης φύσεως καὶ οἰωδῆποτε τίτλῳ, μὴ λαμβανομένης ὑπ' ὅψιν ἄλλης συμφωνίας προυπαρχούσης.

Ἐφ' ὅσον διαρκεῖ ἡ ἀναγκαστικὴ αὕτη κυκλοφορία, ἡ μὲν Ἐθνικὴ Τράπεζα δὲν δύναται νὰ ἔχη εἰς κυκλοφορίαν τραπεζικὰ γραμμάτια ἀξίας πλέον τῶν 47 ἑκατομμυρίων παλαιῶν δραχμῶν, ἡ δὲ Ἰονικὴ πλέον τῶν 12 ἑκατομ.

συμπεριλαμβανομένων εἰς τὰ ἀνωτέρω ποσὰ καὶ τῶν μέχρι τοῦδε εἰς κυκλοφορίαν γραμματίων, καὶ ὑποχρεομένων τῶν Τραπεζῶν ἵνα κατὰ μῆνα δημοσιεύωσι δι' ἐφημερίδων τὴν κατάστασιν αὐτῶν. Ἐντὸς τῶν ἀνωτέρω ὄρων (ἐπομένως οὐχὶ πέραν τῶν ἐπιτραπειῶν εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια ὀλικῶν ποσοτήτων), ἐπιτρέπεται εἰς μὲν τὴν Ἐθνικὴν Τράπεζαν νὰ ἔχη εἰς κυκλοφορίαν τραπεζικὰ γραμμάτια τῶν δέκα νέων δραχμῶν μέχρις ἀξίας 6 ἑκατομ. ν. δρ. συμπεριλαμβανομένων καὶ τῶν ἄχρι τοῦδε εἰς κυκλοφορίαν ὑπαρχόντων, εἰς δὲ τὴν Ἰονικὴν νὰ ἔχη ἐπίσης παρόμοια μέχρις ἀξίας 2 ἑκατομ. ν. δρ. Διὰ τὴν εὐκολίαν τῆς κυκλοφορίας ἐπιτρέπεται ἢ εἰς δύο ἴσα τεμάχια κατὰ πλάτος διαχώρισις τῶν γραμματίων τούτων καὶ ἡ ἰδιαιτέρα ἐκάστου τεμαχίου κυκλοφορία (ἀντὶ 5 ν. δρ. = 5,60 π. δρ.).

Ἡ ἀναστολὴ τῆς ἐξαργυρώσεως καὶ ἡ ἀναγκαστικὴ κυκλοφορία τῶν τραπεζικῶν γραμματίων θέλουσι διαρκεῖσαι ἕως οὗ ἡ Κυβέρνησις ἀποδώσει εἰς τὰς Τράπεζας ὀλοσχερῶς τὸ παρ' ἐκάστης γενόμενον πρὸς αὐτὴν δάνειον ἢ ἀπόδοσις κανονίζεται, ὡς πρὸς τὸ ἥμισυ τοῦ δανείου καὶ τοὺς τόκους τοῦ ἡμίσεως τούτου, εἰς νομίσματα κατὰ τὴν ἐν ἰσχύϊ διατίμησιν, ὡς πρὸς τὸ λοιπὸν δὲ καὶ τοὺς τόκους τοῦ εἰς οἰκεία ἐκάστης Τραπεζῆς γραμμάτια.

Ἄν πρὸ τῆς κατὰ τὰ ἀνωτέρω ἐξοφλήσεως τοῦ δανείου δυνηθῶσιν αἱ Τράπεζαι νὰ πραγματοποιήσωσιν εἰς λ)σμόν τοῦ δημοσίου ἕτερον δάνειον, χορηγεῖται αὐταῖς τὸ δικαίωμα τῆς πραγματοποιήσεως ταύτης ὑπὸ τοὺς ὄρους τοῦ ΦΕ' νόμου τῆς 30 Νοεμβρίου 1874 (1) καὶ ἐπὶ ἀναλόγῳ

(1) Διὰ τοῦ νόμου τούτου ἐπετράπη εἰς τὴν Κυβέρνησιν νὰ δανεισθῇ 26 ἑκατομ. νέων δραχμῶν (29, 120,000 π. δρ.) ὀνοματικὸν κεφάλαιον ἐπὶ τόκῳ 6 τοῖς 0)ο καὶ χρεωλυτικῷ $\frac{1}{2}$ τοῖς 0)ο πληρωτέον καθ' ἑξαμηνίαν καὶ ἐξοφλητέον οὕτως, δι' ἑξαμηνιαίων κληρώσεων, ἐντὸς 44 ἐτῶν, πρὸς ἀπόδοσιν ἐξ διαφόρων ὀφειλῶν τοῦ δημοσίου, ἐκ τῶν ὁποίων μόνῃ ἡ Ἐθνικὴ Τράπεζα εἶχε λαμβάνειν 13,703,080 δρ. Διὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ δανείου τούτου εἶχε κανονισθῆ ἡ συγκέντρωσις τῶν εἰσπραξιῶν τῶν τελωνείων Κεφαλληνίας, Κατακόλου καὶ Καλαμῶν, καθὼς καὶ τοῦ μετὰ τὴν ὑπηρεσίαν τοῦ ἐτέρου δανείου τῶν 28 ἑκατομ. δρ. ἀπομένοντος πλεονάσματος τῶν τελωνείων Πατρῶν, Ἀθηνῶν καὶ Πειραιῶς, παρὰ τῇ Ἐθνικῇ Τραπεζῇ, ἧτις ἀπὸ εἰδικῆς συμβάσεως ἀφ' ἐνὸς μὲν ἀνεδέχθη τὴν

ἐγγυήσει ἐκ τοῦ φόρου τοῦ χαρτοσήμου. Τὸ πραγματικὸν κεφάλαιον τοῦ νέου τούτου δανείου ἔσται ὅσον ἤθελεν ἀπαιτηθῆ πρὸς ὀλοσχερῇ ἐξόφλησιν τῆς ἐκ τῆς συμβάσεως τῆς 19 Ἰουνίου 1877 ὑφισταμένης ὀφειλῆς τοῦ Δημοσίου πρὸς τὰς Τραπεζάς, θέλει δὲ διατεθῆ ὀλόκληρον πρὸς τὴν ἐξόφλησιν ταύτην.

Ἀναλόγως τῶν διὰ τὸ δάνειον τῶν 20 ἑκατομ. π. ὄρ. ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως ἐνεργουμένων πρὸς τὰς Τραπεζάς καταβολῶν εἰς ἴδια αὐτῶν γραμμάτια, ἐλαττοῦται τὸ ἀνήκον ἐκάστη ποσὸν ἐκ τῆς προμνησθείσης κατ' ἀνώτατον ὄρον εἰς τραπεζικὰ γραμμάτια κυκλοφορίας των. Ὅσακις δὲ διὰ τὸν αὐτὸν λόγον ἀποδίδονται εἰς τὰς Τραπεζάς νομίσματα ὑπὸ τῆς Κυβερνήσεως, αἱ Τράπεζαι ὑποχρεοῦνται νὰ τὰ φυλάττωσιν ἐν τοῖς ταμείοις των, χωρὶς νὰ δύνανται νὰ ποιήσωσι χρῆσιν αὐτῶν.

Αἱ ἐπὶ τοῦ προκειμένου δανείου μεταξύ τῶν Τραπεζῶν καὶ τῆς Κυβερνήσεως σχέσεις δὲν ἔχουσι τι κοινὸν πρὸς τὰ ἐξ ἄλλου λόγου ὑπάρχοντα δάνεια, τῶν ὁποίων ἡ ὑπηρεσία περιορίζεται ἐν τῇ σφαίρᾳ τῶν ἰδίᾳ συνομολογηθέντων πόρων.

κ') Νόμος ΧΛΒ' τῆς 29 Ἰουνίου 1877.—Μέχρις οὗ κυρωθῆ ὑπὸ τῆς Βουλῆς ἢ ἐν τῷ πρηγουμένῳ νόμῳ μετὰ τῶν Τραπεζῶν σύμβασις, ἡ Κυβέρνησις ἔλαβε τὸ μέτρον, ἵνα διὰ Β. διατάγματος ἀναστείλῃ ἐπὶ 14 ἡμέρας (20—30 Ἰουνίου 1877) τὴν ἐξαργύρωσιν τῶν γραματίων τῆς Ἐθνικῆς καὶ Ἰονικῆς Τραπεζῆς, ἐκ προνοίας μὴ τυχόν ἐν τῷ μεταξύ ἐξαχθῆ ἐκ τῶν τραπεζικῶν ταμείων τὸ μεταλικόν. Ὅθεν ὁ προκείμενος νόμος ἀφορᾷ εἰς τὴν κύρωσιν τοῦ ἐκτάκτου τούτου κυβερνητικοῦ μέτρου.

ἄνευ προμνηθείας παρὰ τοῖς καταστήμασιν αὐτοῖς παραδοχὴν τῶν ἐγγραφῶν παντὸς θέλοντος νὰ λάβῃ ἔμολογίαις ἐκ τοῦ προκειμένου δανείου, ἀφ' ἑτέρου δὲ ἄνευ εὐθύνης τῆς ἐχορήγησε τὴν μεσολάβησιν τῆς εἰς τὴν ἐκ τῶν ὄσ ἀνωτέρω συγκεντρουμένων κεφαλαίων πληρωμῆν τῶν τόκων καὶ τῶν κληρουμένων ἐμολογιῶν. Ἐν γένει τὸ δάνειον τούτο διηρέθη εἰς 52,000 ἔμολογίας (300 φρ.) ἐπὶ ἐκπτώσει 19 τοῖς 0/ο καὶ καταβολῇ τοῦ ἀντιτίμου αὐτοῦ εἰς δύο δόσεις. Παραλείπονται αἱ λοιπαὶ λεπτομέρειαι.
